

На основу члана 88 тачке 2 Устава Републике Црне Горе доносим

Указ о проглашењу Закона о привредним друштвима

Проглашава се Закон о привредним друштвима, који је донијела Скупштина Републике Црне Горе на сједници првог ванредног засиједања у 2002. години, дана 29. јануара 2002. године.

Број: 01-265/2

Подгорица, 31. јануар 2002. године

Предсједник Републике Црне Горе

Мило Ђукановић, с.р.

Закон о привредним друштвима

Закон је објављен у "Службеном листу РЦГ", бр. 6/2002 од 8.2.2002. године.

ДИО I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Примјена закона

Члан 1

(1) Овим законом се уређују облици обављања привредних дјелатности и њихова регистрација.

(2) Привредну дјелатност обављају привредна друштва и предузетници.

(3) Облици обављања привредних дјелатности, који се региструју у складу са овим законом, дужни су прије отпочињања обављања дјелатности прибавити потребна одобрења за рад, у складу са посебним прописима. Добијање одобрења за обављање дјелатности није услов за регистрацију у складу са овим законом.

Облици обављања привредних дјелатности

Члан 2

(1) Облици обављања привредних дјелатности су привредна друштва и други облици одређени овим законом:

- 1) предузетник;
- 2) ортакчко друштво (ортакљук) - "ОД";
- 3) командитно друштво - "КД";
- 4) акционарско друштво - "АД";
- 5) друштво са ограниченом одговорношћу - "ДОО";
- 6) дјелови страних друштава.

(2) Ако једно или више физичких лица или правно лице отпочне или обавља привредну дјелатност, а не региструје се или не продужи регистрацију у складу са одредбама овог закона, сматра се предузетником или ортакљуком у односу према трећим лицима.

(3) Свако лице које закључи уговор у име лица за које зна да није регистровано, одговорно је за извршење обавеза из тог уговора и за штету која је из тога настала.

Својство правног лица

Члан 3

(1) Акционарско друштво и друштво са ограниченом одговорношћу стичу својство правног лица даном регистрације.

(2) Дјелови акционарског друштва и друштва са ограниченом одговорношћу немају својство правног лица. Зависно друштво није дио ових друштава.

Злоупотреба својства правног лица

Члан 4

(1) Када постоји злоупотреба ограничене одговорности или тежа повреда одредаба о акционарском друштву, друштву са ограниченом одговорношћу или командитном друштву, суд може утврдити неограничену одговорност једног или више власника у случају акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу, као и командитора у случају командитног друштва.

(2) У случају акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу, теже повреде одредаба, у смислу става 1 овог члана, односе се на мијешање имовина, односно средстава власника и друштва; лажну или преварну регистрацију; пропуштање вођења прописане евиденције; пропуштање продужавања регистрације и достављања података Централном регистру Привредног суда (у даљем тексту: ЦРПС-а), као и на неадекватну капитализацију или осигурање, који не одговарају степену ризика у вези са дјелатношћу одређеног друштва.

(3) У случају командитног друштва, поред случајева утврђених у ставу 2 овог члана, тежим повредама прописа о ограниченој одговорности сматраће се непосредно учествовање командитора у управљању или руковођењу командитним друштвом, као и истицање имена командитора у називу друштва.

ДИО II - ПРЕДУЗЕТНИК

Појам и регистрација

Члан 5

(1) Предузетник је физичко лице које се бави привредном дјелатношћу ради стицања профита, а ту дјелатност не обавља за рачун другог.

(2) Лице које обавља дјелатност независне професије уређене посебним прописима сматра се предузетником у смислу овог закона, ако је тим прописима тако уређено.

(3) Предузетник је одговоран за све обавезе у вези са привредном дјелатношћу коју обавља цјелокупном својом имовином.

(4) Ако предузетник не обавља дјелатност под својим, већ под другим именом или називом, дужан је да то име или назив региструје у складу са одредбама овог закона. У случају промјене имена, предузетник је дужан да, у року од 30 дана од дана настанка промјене, пријави измјену ЦРПС-а.

(5) Предузетник се региструје за потребе статистике у ЦРПС-а достављањем регистрационе изјаве, у складу са одредбама овог закона. Предузетнику се издаје потврда о регистрацији. Ова потврда не представља одобрење о испуњавању услова за обављање дјелатности.

ДИО III - ОРТАЧКО ДРУШТВО (ОРТАКЛУК)

Појам и оснивање

Члан 6

(1) Ортаклук је однос између лица која обављају дјелатност у циљу стицања профита. Сва друштва чији чланови немају ограничену одговорност су ортаклуци.

(2) Ортаклук настаје по сили закона, на основу чињеница и радњи појединаца.

(3) Лица која су ступила у ортачки однос зову се ортаци и колективно се називају: фирма.

(4) Ортак може бити физичко или правно лице.

(5) Ортак има неограничену солидарну одговорност.

(6) Ортаклук се региструје за потребе статистике у ЦРПС-а подношењем регистрационе пријаве, али постојање ортаклука није условљено његовом регистрацијом. Регистрациона пријава садржи назив ортаклука, имена ортака, њихове адресе и матичне бројеве (ЈМБГ). Уговор о ортаклуку, уколико је сачињен, ортаци могу доставити ЦРПС-а.

Међусобни односи ортака

Члан 7

(1) Сва имовина која је унијета у ортаклук прије оснивања, односно која је стечена путем куповине или на други начин, за рачун фирме или за потребе пословања ортаклука, назива се "имовина ортаклука" и мора се држати у користити од стране ортака искључиво за те сврхе, у складу са споразумом о ортаклуку.

(2) Имовина купљена новцем који припада фирми сматра се купљеном за рачун фирме, уколико се ортаци нијесу друкчије споразумјели.

(3) Ортак се не може искључити из фирме већином гласова осталих ортака, уколико то није утврђено споразумом.

(4) Када ортаклук закључен на одређено вријеме настави да обавља дјелатност након истека тог времена, права и обавезе ортака остају иста као што су била прије истека тог времена.

(5) Наставак пословања ортака или оних лица који су у одређеном временском периоду дјеловали са њима у својству ортака, уколико није извршено свођење рачуна или ликвидација, сматра се наставком ортаклука.

(6) Ортаци су обавезни да дају пуну информацију о свим питањима која утичу на ортаклук било којем ортаку или његовом правном заступнику.

(7) Ортак мора пренијети фирми сваку корист коју је стекао без сагласности осталих ортака из било којег посла везаног за ортаклук, као што је коришћење имовине ортаклука, назива ортаклука, створених пословних веза и слично.

(8) Ако је ортаклук престао смрћу једног од ортака, а пословање ортаклука је настављено, било од стране неког од преосталих ортака или од стране наследника умрлог ортака, примјењују се одредбе овог члана.

(9) Уколико ортак, без одобрења осталих ортака, обавља дјелатности које су исте као и дјелатности фирме и на тај начин конкурише фирми, дужан је да преда фирми укупан профит који је остварио обављајући ту дјелатност.

Односи ортака према трећим лицима

Члан 8

(1) Сваки ортак је неограничено солидарно одговоран за обавезе фирме и обавезе које су створили ортаци за вријеме док је био ортак.

(2) Сваки ортак је заступник фирме и чланова ортакског друштва у циљу обављања послова ортаклука. Радње које ортак врши на уобичајени начин и на начин на који их врши фирма, обавезују ортаке и фирму, осим ако је ортак извршио радњу на коју није овлашћен, а лице са којим је закључио уговор је знало или је могло знати за недостатак овлашћења.

(3) Правни посао или радња везана за пословање фирме, предузета у име фирме или на други начин с намјером да се створи обавеза за фирму од стране ортака или лица које је на то овлашћено, обавезују фирму и све ортаке.

(4) Ортаци могу посебно овластити ортака да закључи уговор о залози. Када један од ортака да залог за кредит фирми у сврху која очигледно није повезана са редовним пословима фирме, обавезује ортака, а не фирму.

(5) Уколико су ортаци споразумом ограничили овлашћење једног или више њих да закључе правни посао који обавезује фирму, ниједна радња тог ортака супротна овом споразуму не обавезује фирму и ако је настала из уговора закљученог са лицем које је знали или могло знати за ту чињеницу.

(6) Уколико ортак штетном радњом или пропуштањем предузимања одређене радње, приликом редовног пословања фирме или са овлашћењем фирме, проузрокује штету трећем лицу, обавезу плаћања казне или накнаду штете сноси фирма исто као и ортак који је проузроковао штету.

(7) Када један ортак у оквиру редовних овлашћења прими новац или имовину трећег лица за што није овлашћен и злоупотреби је, фирма је дужна да надокнади насталу штету.

(8) Када фирма у вези са својим пословањем прими новац или имовину трећег лица и тако примљени новац или имовину злоупотреби један или више ортака док се налазе код фирме, фирма одговара за надокнаду настале штете.

(9) Лице које је ступило у ортаклук није одговорно за постојеће обавезе ортаклука и за радње извршене прије него што је постао ортак.

(10) Ортаку који напусти фирму не престаје одговорност за обавезе ортаклука које су настале прије његовог напуштања фирме.

(11) Ортак који напушта фирму може се ослободити свих постојећих обавеза, на основу споразума закљученог између њега и чланова фирме и повјериоца. Споразум може бити изричит или као прећутан заснован на досадашњем пословању између повјерилаца и фирме.

Престанак ортаклука

Члан 9

(1) Осим на начин утврђен споразумом међу ортацима, ортаклук престаје и:

1) када је закључен на одређено вријеме, истеком времена на који је закључен;

2) када је закључен ради обављања одређеног посла, након што је тај посао обављен;

3) када је закључен на неодређено вријеме, давањем обавјештења од стране ортака другим ортацима о његовој намјери да престане ортаклук, у ком случају ортаклук престаје на дан утврђен у обавјештењу или, ако тај датум није утврђен, од дана достављања обавјештења.

(2) Ортаклук престаје смрћу или стечајем било којег ортака, уколико није друкчије уговорено међу ортацима.

(3) Ортаклук може престати одлуком осталих ортака, ако се удио једног ортака у укупној имовини ортаклука појављује као предмет правног поступка за плаћање његовог одвојеног дуга.

(4) Ортаклук престаје наступањем неког догађаја који чини незаконитим настављање пословања фирме или онемогућава да његови чланови наставе обављање дјелатности у ортаклуку.

(5) Привредни суд може одлучити да ортаклук престаје на основу предлога било ког ортака.

ДИО IV - КОМАНДИТНО ДРУШТВО

Појам и оснивање

Члан 10

(1) Командитно друштво је друштво једног или више лица која се зову комплементари и једног или више лица која се зову командитори и колективно се називају: фирма. Комплементари су неограничено солидарно одговорни за све обавезе друштва. Командитори одговарају за обавезе друштва до висине својих улога. Улози командитора могу бити у новцу или у стварима и правима која се процјењују.

(2) Током трајања друштва командитор не може, посредно или непосредно, повлачити или примати натраг било који дио свог улога, у противном одговоран је за обавезе фирме до висине улога који је повукао или примио натраг.

(3) Комплементар и командитор може бити физичко или правно лице.

Међусобни односи чланова друштва

Члан 11

(1) Одлуке о редовном пословању командитног друштва доносе се већином гласова комплементара.

(2) Командитор не учествује у управљању пословањем друштва и није овлашћен да закључује уговоре који обавезују друштво.

(3) Уколико командитор учествује у управљању пословањем друштва, он је одговоран као да је комплементар за обавезе фирме које су настале у периоду у којем је учествовао у управљању пословањем друштва.

(4) Командитор може, у било које вријеме, сам или преко представника, испитати књиговодство друштва и утврдити стање и могућности развоја пословања друштва и ова питања разматрати са осталим члановима друштва.

(5) Командитор може, уз сагласност комплементара, пренијети свој удио у друштву, а стицалац удјела постаје члан друштва са свим правима командитора.

(6) За стицање својства члана друштва није потребна сагласност командитора.

Почетна регистрација друштва

Члан 12

Регистрација командитног друштва врши се достављањем изјаве или уговора потписаног од стране свих чланова друштва ЦРПС-а, који садржи слиједеће податке:

- 1) назив друштва и ознаку да је друштво основано као командитно;
- 2) сједиште друштва;
- 3) рок на који се друштво оснива и датум почетка обављања дјелатности;
- 4) име, презиме и матични број, односно назив сваког члана друштва;
- 5) име сваког лица које има својство командитора;
- 6) улог командитора и да ли је улог у новчаном или неновчаном облику.

Регистрација промјена

Члан 13

Командитно друштво је дужно да, у року од седам дана од дана промјене, достави ЦРПС-а потписану изјаву којом се констатују промјене у свим случајевима када се у друштву промијени:

- 1) назив друштва;
- 2) сједиште друштва;
- 3) вријеме трајања друштва;
- 4) члан друштва или подаци о члановима друштва;
- 5) висина улога командитора;
- 6) врста одговорности чланова друштва.

Достављање и објављивање података

Члан 14

(1) Уколико комплементар постане командитор у друштву, обавјештење о томе објављује у "Службеном листу РЦГ", а својство командитора стиче даном објављивања тог обавјештења.

(2) Уколико се удио командитора пренесе на треће лице, обавјештење о томе доставља се "Службеном листу РЦГ" на објављивање, а права по основу тог удјела стичу се даном објављивања тог обавјештења.

(3) Свако лице може вршити увид у податке о командитном друштву достављене ЦРПС-а, у складу са овим законом.

Престанак друштва

Члан 15

(1) Командитно друштво не престаје смрћу или стечајем командитора. Пословна неспособност командитора не представља основ за утврђивање престанка друштва од стране суда, осим ако се удио тог командитора не може тачно утврдити или уновчити.

(2) Командитор нема право да ликвидира друштво достављањем обавјештења о тој намјери осталим члановима друштва.

(3) Остали чланови друштва немају право да ликвидирају друштво због чињенице да је удио неког командитора постао предмет правног поступка везаног за његов посебни дуг.

(4) На ликвидацију друштва примјењују се одредбе овог закона и, у том случају, комплементари имају права и обавезе која су овим законом утврђена за чланове одбора директора. У случају спора између комплементара у вези са престанком друштва, одлуку доноси Привредни суд.

(5) Уколико Привредни суд не одлучи друкчије, у случају престанка командитног друштва, пословање друштва окончавају комплементари.

Примјена закона на друштво

Члан 16

(1) Уколико се командитно друштво не региструје као такво у складу са одредбама овог закона, сматраће се да се ради о ортачком друштву. У том случају, сматра се да је сваки командитор постао комплементар.

(2) Уколико није друкчије утврђено посебним одредбама овог закона, на командитно друштво се примјењују одредбе које се односе на ортачко друштво.

ДИО V - АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО

ГЛАВА 1 - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Појам и основне карактеристике

Члан 17

(1) Акционарско друштво је друштво физичких или правних лица које се оснива у циљу обављања привредне дјелатности, а чији је капитал подијељен на акције.

(2) Акционарско друштво је правно лице које је својом имовином и обавезама потпуно одвојено од акционара.

(3) Акционарско друштво одговара за своје обавезе цјелокупном својом имовином.

(4) Акционари нијесу својом имовином одговорни за обавезе друштва.

(5) Акционарско друштво се може основати на одређено или неодређено вријеме. Акционарско друштво престаје да постоји у складу са одредбама овог закона.

(6) Сједиште акционарског друштва је мјесто у коме друштво обавља привредну дјелатност. У случају да се привредна дјелатност обавља у више мјеста, сједиштем се сматра сједиште управе.

(7) Минимални основни капитал акционарског друштва је 25.000 Еура. Оснивачи су дужни да оснивачки капитал уплате у износу од најмање 25.000 Еура, у новцу.

(8) Акционарско друштво не може дати акције у замјену за будући рад или услуге физичког или правног лица.

Оснивачи и акционари

Члан 18

(1) Оснивачи акционарског друштва су физичка или правна лица која су закључила уговор о оснивању друштва у складу са одредбама овог закона. Оснивачи могу бити домаћа и страна

физичка и правна лица. Закључењем уговора о оснивању акционарског друштва оснивачи постају акционари.

(2) Акционарско друштво могу основати најмање два оснивача.

Статут друштва

Члан 19

(1) Статутом акционарског друштва уређује се управљање друштвом.

(2) Статут друштва садржи:

- 1) назив друштва;
- 2) сједиште управе друштва, односно адресу на коју се шаљу званични дописи, ако се разликује;
- 3) дјелатност друштва;
- 4) одредбу да је друштво акционарско друштво и износ акционарског капитала утврђен као почетни капитал;
- 5) одредбе о промјени основног капитала;
- 6) поступак замјене једне класе хартија од вриједности другом;
- 7) ограничење права друштва да емитује обвезнице или да се задужује по другом основу;
- 8) посебне привилегије оснивача;
- 9) овлашћење и поступак сазивања и вођења скупштине акционара и одредбе о начину гласања;
- 10) правила за рад чланова одбора директора, поступак избора и опозива чланова управних и извршних органа, њихова права, обавезе и овлашћења, уколико она нијесу утврђена посебним прописима;
- 11) поступак ротирања директора;
- 12) правила о употреби печата друштва;
- 13) поступак издавања и пријема исправа;
- 14) рок на који се друштво оснива, уколико се не оснива на неодређено вријеме;
- 15) поступак измјена и допуна статута;
- 16) друге одредбе, у складу са овим законом.

(3) Сљедећи подаци морају бити садржани у статуту или у посебном акту који се доставља ЦРПС-а:

- 1) број акција;
- 2) састав акционарског капитала према класама акција;
- 3) у случају постојања неколико класа, број акција према појединој класи, њихова почетна цијена и права која дају власницима;
- 4) број акција који је емитован за неновчане улоге, заједно са врстом имовине која сачињава улог и именом лица које такав улог даје.

ГЛАВА 2 - ОСНИВАЊЕ, РЕСТРУКТУРИРАЊЕ И ЛИКВИДАЦИЈА ДРУШТВА

Оснивање друштва

Члан 20

(1) Акционарско друштво се оснива:

- 1) потписивањем уговора о оснивању;
 - 2) усвајањем статута на оснивачкој скупштини;
 - 3) прибављањем одобрења за оснивачку емисију акција од Комисије за хартије од вриједности;
 - 4) регистрацијом;
- (2) Уговор о оснивању садржи:
- 1) имена и презимена оснивача, односно назив правних лица, њихове адресе и матични број;
 - 2) назив друштва које се оснива;
 - 3) ознаку да се ради о акционарском друштву (скраћена ознака "АД");
 - 4) права и обавезе оснивача и одговорност за случај неиспуњења обавеза;
 - 5) број акција које има сваки оснивач;
 - 6) иницијалну цијену оснивачких акција, односно номиналну вриједност, уколико је утврђена, поступак и рокове за понуду акција;
 - 7) процијењене трошкове оснивања и начин њихове надокнаде;
 - 8) поступак за рјешавање спорова између оснивача;
 - 9) овлашћење да један или више оснивача заступају друштво у оснивању.

(3) Уговор о оснивању потписују сви оснивачи или њихови писмено опуномоћени заступници. Све потписе овјерава надлежни суд или адвокат. Једно лице може овјерити све потписе. Ако је неко од оснивача правно лице, потпис опуномоћеног физичког лица сматра се довољним.

(4) Након потписивања уговора о оснивању, оснивачи ће отворити рачун на своје име код банке регистроване у Републици Црној Гори (у даљем тексту: Република). Новац примљен од продаје акција депонује се на овај рачун до окончања поступка регистрације друштва.

(5) Оснивачи неће емитовати акције уколико, у року који је одређен за упис и уплату акција, није уплаћен минимални износ капитала наведен у проспекту.

(6) У случају из става 5. овог члана, улози се, без умањења, враћају лицима која су уплатила акције, у року који је прописан Законом о хартијама од вриједности. Оснивачи су неограничено солидарно одговорни за повраћај улога.

(7) Оснивачка скупштина друштва одржаће се у року од седам дана од дана истека рока за упис и уплату акција. Ако се, без оправданог разлога, оснивачка скупштина не сазове у наведеном року, сви који су уплатили акције ослобађају се обавеза према друштву и имају право на пуни повраћај улога, у року од осам дана од дана подношења захтјева.

(8) Одредбе овог закона које се односе на скупштину акционара сходно се примјењују и на оснивачку скупштину. Оснивачкој скупштини акционара могу присуствовати оснивачи и сви они који су уписали и уплатили акције или њихови пуномоћници. Кворум за оснивачку скупштину чини двије трећине акција које дају право гласа и чији су власници лично присутни или преко пуномоћника, односно који су гласали путем гласачких листића. У случају да нема кворум, примјењују се одредбе члана 39 овог закона.

(9) Оснивачка скупштина акционара бира органе управљања, извршне органе друштва и ревизора, одобрава уговоре закључене од стране оснивача и усваја статут друштва. О овим питањима оснивачка скупштина одлучује двотрећинском већином присутних.

(10) Оснивачка скупштина, уколико није друкчије одређено овим законом или уговором о оснивању, доноси одлуке о другим питањима из своје надлежности већином акција са правом гласа чији су власници лично присутни или преко пуномоћника, односно који су гласали путем гласачких листића.

(11) Трошкови оснивања могу бити исплаћени оснивачима или трећим лицима под условом да наведена лица поднесу одговарајуће доказе. Спорове у вези са накнадом трошкова оснивања рјешава надлежни суд.

(12) Оснивачи су неограничено солидарно одговорни за било који уговор и трошкове који су настали до одржавања оснивачке скупштине, а које оснивачка скупштина није одобрила.

(13) За случај да је за обављање дјелатности потребно добијање дозволе у складу са посебним прописима, оснивачи су неограничено солидарно одговорни за све обавезе друштва које настану у времену до издавања или одбијања те дозволе. Ова одредба се не односи на обавезе по основу уговора које друштво условно закључи прије добијања дозволе за обављање дјелатности.

(14) Акционари имају право да захтијевају од оснивача да надокнаде трошкове друштву за све обавезе настале прије дана регистрације, настале због неиспуњења обавеза оснивача или несавјесног поступања оснивача приликом оснивања друштва. Спорове везане за надокнаду ових обавеза рјешава надлежни суд.

Почетна регистрација

Члан 21

(1) Приликом прве регистрације акционарског друштва, друштво доставља ЦРПС-а сљедећа документа и податке:

- 1) уговор о оснивању;
- 2) статут;
- 3) списак са именима чланова одбора директора;
- 4) имена, презимена и, у случају да је дошло до промјене имена/презимена, претходно име/презиме чланова одбора директора и датум и мјесто њиховог рођења;
- 5) њихов матични број;
- 6) пребивалиште, односно боравиште чланова одбора директора;
- 7) изјаве чланова одбора директора о томе које држављанство посједују;
- 8) занимања чланова одбора директора;
- 9) податке о чланству у другим одборима, функцијама на којима се налазе у Републици или ван ње, као и мјесту регистрације тих друштава, уколико нијесу регистрована у Републици;
- 10) име и адресу извршног директора, секретара друштва и ревизора;

11) назив друштва и мјесто сједишта управе друштва, односно адреса на коју се шаљу званични дописи;

12) потписану изјаву чланова одбора директора, извршног директора, секретара друштва и ревизора да прихватају именована;

13) рјешење Комисије за хартије од вриједности којим се одобрава проспект за јавну понуду акција, односно којим се потврђује успјешност емисије;

14) доказ о уплати одговарајуће таксе.

(2) Регистрациона документа садрже податак да ли лица овлашћена да заступају друштво могу да дјелују колективно или као појединци.

(3) Друштво стиче својство правног лица даном уписа у ЦРПС-а. О извршеној регистрацији издаје се потврда која служи као доказ да је друштво регистровано.

(4) ЦРПС-а објављује у "Службеном листу РСГ" податке о називу и сједишту друштва, имена чланова органа управе, извршног директора, секретара друштва, ревизора и датум закључивања уговора о оснивању, усвајања статута и регистрације.

Реструктурирање друштва

Члан 22

(1) Акционарско друштво може се реструктурирати на слиједећи начин:

1) подјелом на два или више посебних друштава;

2) спајањем;

3) промјеном организационог облика.

(2) Реструктурирање се врши само када је имовина друштва већа од његових обавеза. Друштво код којег је покренут стечајни поступак реструктурира се у складу са законом са којим се уређује стечај и ликвидација.

(3) Реструктурирање друштва путем подјеле врши се на начин да друштво преноси своју имовину и обавезе на два или више постојећих или новоформираних друштава, која у замјену емитују акције акционарима друштва које се дијели.

(4) Друштва која су преузела имовину и обавезе могу акционарима друштва које се подијелило, поред акција, као правичну надокнаду, дати и новчана средства, под условом да њихов износ не прелази 10% акционарског капитала друштава која су преузела имовину и обавезе.

(5) Одлука о реструктурирању друштва путем подјеле садржи поступке који дају право акционарима да изаберу из којих друштава желе да добију акције, у свим оним случајевима када није могуће извршити пропорционалну подјелу акција, сагласно власничкој структури друштва које се подијелило.

(6) Реструктурирање друштва спајањем врши се када се једно или више друштава припаја постојећем или спаја са другим друштвом оснивањем новог. Друштво којем је извршено припајање, односно које је настало новим оснивањем назива се друштво-преузималац. Издавање или поништавање акција у поступку реструктурирања мора се евидентирати код Комисије за хартије од вриједности.

(7) Реструктурирање друштва, у смислу промјене облика, може се вршити трансформацијом акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу или друштва са ограниченом одговорношћу у акционарско друштво, или у други организациони облик који је прописан законом.

(8) Друштва која се реструктурирају морају припремити писани документ који садржи предлог реструктурирања. Овај документ се зове "Услови реструктурирања" и садржи:

1) назив, облик и сједиште сваког друштва укљученог у реструктурирање;

2) сразмјерни однос за замјену акција, а уколико се додатно даје и новац - предложени износ тог новца;

3) начин и рок преузимања појединих обавеза;

4) начин и услове расподеле акција у друштвима која су преузела имовину и обавезе;

5) датум од којег власници оваквих акција имају право да учествују у профиту друштава која су преузела имовину и обавезе, као и друге посебне услове који могу утицати на стицање тог права;

6) датум од којег ће пословне трансакције друштава која су се спајала, припајала или дијелила бити сматране, за потребе рачуноводства, као трансакције друштава која су преузела имовину и обавезе;

7) права пренијета на власнике акција друштава која су преузела имовину и обавезе и на власнике других хартија од вриједности, као и друге услове, посебна права или ограничења,

koja ће се примијенити на акције или друге хартије од вриједности које се емитују у поступку реструктурирања, а која се односе на гласање, учешће у профиту, акционарском капиталу и др.;

8) било какво плаћање или бенефицију друге врсте, у новцу или другим средствима, учињена или намјеравана према:

(а) независном лицу које испитује и припрема извјештај о нацрту услова за спајање;

(б) било којем члану одбора директора, извршном директору или менаџерима било којег од укључених друштава, осим оних плаћања или бенефиција која су генерално утврђена за учеснике у реструктурирању, као и разлоге за такву исплату или бенефицију;

9) прецизан опис и расподјелу имовине и обавеза које треба пренијети друштвима која су преузела имовину и обавезе;

10) расподјелу акционарима друштва која је предмет подјеле акција које је издало друштво или друштва која су преузела имовину и обавезе;

11) предлог статута новог друштва, у случају када се реструктурирање односи на стварање новог друштва путем спајања.

(9) У случају да дио имовине није или не може бити подијељен у складу са предложеним условима реструктурирања, на друштва која преузимају имовину и обавезе преноси се аликвотни дио те имовине друштва које се реструктурира у сразмјери у којој су друштва која преузимају имовину и обавезе учествовали у подјели нето имовине друштва које се реструктурира.

(10) У случају да обавеза није или не може бити подијељена у складу са предложеним условима реструктурирања, свако од друштава која преузимају имовину и обавезе је неограничено солидарно одговорно за те обавезе.

(11) Члан одбора директора сваког од друштава потписује и датира предлог Услова реструктурирања, у име сваког од друштава које се реструктурира.

(12) Предлог Услова реструктурирања доставља се ЦРПС-а, који га објављује у "Службеном листу РСГ". Друштво објављује обавјештење о реструктурирању у најмање два дневна листа и то најмање 30 дана прије дана одржавања скупштине акционара на којој ће се размотрити предложени услови реструктурирања.

(13) Свако друштво које је укључено у реструктурирање о томе обавјештава, у писаном облику, сваког од својих повјерилаца.

(14) Чланови одбора директора сваког друштва које се реструктурира сачињавају или дају налог да се сачини свеобухватна оцјена предложеног реструктурирања, која се назива "Разлози реструктурирања". Чланови одбора директора сваког друштва омогућиће да један или више независних експерата испитају предложене начине реструктурирања.

(15) независни експерт не може бити, ако је сада или ако је раније био, овлашћени службеник или лице запослено, односно ако је раније било запослено у друштву, као ни лица запослена код ових или пословни партнери овлашћених службеника или лица запосленог у друштву које се реструктурира, као ни супружник нити сродник првог степена сродства члана одбора директора или запосленог у друштву које се реструктурира.

(16) независни експерт има право да захтијева од друштва које се реструктурира и њихових службеника било какав податак, било усмено или писмено и може предузети сваку радњу коју сматра нужном за израду извјештаја.

(17) Предложени Услови реструктурирања, Разлози реструктурирања и извјештај независног експерта морају бити доступни на увид у сједишту сваког друштва која преузимају имовину и обавезе и то најмање 30 дана прије дана одржавања скупштине акционара на којој се разматра предлог начина реструктурирања.

(18) Ако се реструктурирање врши оснивањем новог друштва, одлука о реструктурирању доноси се двотрећинском већином акционара који посједују гласове сваке класе акција из сваког друштва које се реструктурира.

(19) Ако се реструктурирање врши припајањем једног или више друштава, одлука о реструктурирању доноси се двотрећинском већином акционара који посједују гласове сваке класе акција друштва или друштва која се припајају.

(20) Одлука о реструктурирању друштва и план реструктурирања доноси се двотрећинском већином акционара који посједују гласове сваке класе акција. Оба документа могу бити одобрена у исто вријеме. Одобрени план реструктурирања и записник са скупштине акционара која је одобрила план доставља се ЦРПС-а, најкасније у року од 15 дана од дана одржавања скупштине који ће га доставити на објављивање "Службеном листу РСГ".

(21) У случају да акционар или повјерилац који је оштећен реструктурирањем то захтијева, Привредни суд ће потврдити реструктурирање након што утврди да је поступано у складу са одредбама овог закона и да су размотрене и донијете одговарајуће одлуке да се заштите

незадовољни акционари и повјериоци. У случајевима када Суд сматра оправданим или када захтијевају незадовољни акционари, Суд може утврдити да се њихове акције откупе за новчана средства. Захтјев за рјешавање спорова око цијене акција незадовољни акционари могу поднијети надлежном суду, у року од 30 дана од дана објављивања плана реструктурирања.

Промјена облика акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу

Члан 23

(1) Акционарско друштво се може реструктурирати у друштво са ограниченом одговорношћу, под условима да:

- 1) број акционара у вријеме предложеног реструктурирања није већи од 30;
- 2) је акционарски капитал у потпуности уплаћен;
- 3) скупштина акционара донесе посебну одлуку о реструктурирању акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу;
- 4) се на реструктурирање примјењују одредбе овог закона о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу;
- 5) се статут измијени како би се утврдило да се друштво организује као друштво са ограниченом одговорношћу;
- 6) статут садржи одредбе прописане за друштво са ограниченом одговорношћу и да се бришу одредбе које се односе искључиво на акционарско друштво;
- 7) се постојећа власничка структура изражава удјелима који се дијеле на чланове у сразмјери њиховог досадашњег власништва у акцијама, изражено у процентима, уколико се сви заинтересовани чланови друштва нијесу друкчије споразумјели;
- 8) се акције акционарског друштва бришу из свих регистара, у складу са Законом о хартијама од вриједности и да се пониште.

(2) Након испуњења услова за реструктурирање акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу, друштво наставља са радом као друштво са ограниченом одговорношћу од дана регистрације.

Добровољна ликвидација

Члан 24

(1) Добровољна ликвидација се, у складу са одредбама овог закона, може спровести када акционарско друштво има довољно финансијских средстава да покрије своје обавезе. У случајевима када обавезе прелазе расположива финансијска средства или очекивана финансијска средства од продаје имовине или стечена на други начин, примјењују се одредбе закона којима се уређују стечај и ликвидација друштва.

(2) Са добровољном ликвидацијом акционарског друштва може се започети у складу са одредбама овог закона, и то:

1) када је одредбама статута друштва предвиђено да се ликвидација друштва може спровести после одређеног периода или наступања одређеног догађаја, а тај период је прошао или се тај догађај десио;

2) када се на ванредној скупштини акционара донесе одлука о ликвидацији друштва. Одлука се доноси са најмање три четвртине гласова присутних акционара лично или преко пуномоћника, односно гласачких листића. Обавјештење о сазивању ванредне скупштине доставља се акционарима најмање 21 дан прије њеног одржавања;

3) када друштво на скупштини акционара са двије трећине присутних гласова лично или путем пуномоћника, односно гласачких листића, донесе одлуку да не жели да настави пословање и да се добровољно ликвидира.

(3) Одлука из става 2 тачка 2) овог члана пуноважна је и за случај да обавјештење о сазивању скупштине није достављено 21 дан прије њеног одржавања, под условом да се акционари који посједују најмање девет десетина гласова сагласе са одржавањем сједнице скупштине.

(4) Одлуку о ликвидацији друштва, одбор директора доставља ЦРПС-а, у року од пет дана од дана доношења одлуке.

(5) Обавјештење о доношењу одлуке о ликвидацији друштва, ЦРПС-а доставља "Службеном листу РЦГ" на објављивање, у року од пет дана од дана пријема обавјештења.

(6) Након доношења одлуке о ликвидацији друштва, редовна или ванредна скупштина акционара именује ликвидатора, кога предлаже одбор директора, у складу са условима које је утврдила за његово именоване.

(7) Ликвидатор доставља обавјештење о именовану ЦРПС-а које садржи његово име и контакт податке, у року од 10 дана од његовог именовања.

(8) Од дана именовања ликвидатора:

1) престају овлашћења чланова одбора директора, осим у дијелу за који ликвидатор или друштво, на скупштини акционара, одлучи да настави са радом;

2) друштво престаје да послује, осим када је то неопходно за савјесно, редовно и корисно окончање послова друштва и за ликвидацију друштва, како је то утврдио ликвидатор;

3) било који пренос акција, располагање имовином или задуживање без одобрења ликвидатора не производи правне посљедице, осим до обима који је дозвољен важећим прописима;

4) обавјештење да се друштво ликвидира истиче се на свим пословним писмима, рачунима и наруџбеницама које друштво издаје.

(9) Када су послови друштва у потпуности или у значајној мјери окончани, ликвидатор припрема коначни извјештај са објашњењем како је ликвидација спроведена и како се располагало са имовином друштва. Коначни извјештај обавезно садржи: коначни биланс стања; приказ извора прихода и њихову употребу; списак имовине која је отуђена; приходе који су остварени отуђењем; да ли постоје питања која треба рјешавати и предлог начина њиховог рјешавања; износ трошкова ликвидације и накнаде која припада ликвидатору.

(10) Након припреме коначног извјештаја, ликвидатор сазива ванредну скупштину акционара на којој презентира коначни извјештај.

(11) У року од седам дана од дана одржавања ванредне скупштине акционара из става 10 овог члана, ликвидатор доставља копију коначног извјештаја ЦРПС-а, заједно са захтјевом за брисање друштва из Регистра.

(12) Након пријема коначног извјештаја и захтјева за брисање из Регистра, Регистратор брише друштво из ЦРПС-а и о томе доставља обавјештење "Службеном листу РЦГ" на објављивање.

Овлашћења ликвидатора

Члан 25

(1) Ликвидатор именован за спровођење ликвидације према овом закону има сва права и обавезе одбора директора друштва. Ликвидатор заступа друштво у ликвидацији код суда, према државним органима и према трећим лицима.

(2) Ликвидатор, у складу са овим законом:

1) припрема списак цјелокупне имовине и рачуноводствени извјештај о пословању од почетка поступка ликвидације, а посебно ликвидациони биланс стања;

2) извршава обавезе по закљученим уговорима и, када је то потребно, закључује нове;

3) раскида уговоре када је то економски оправдано;

4) сазива и предсједава скупштином акционара друштва;

5) врши расподјелу преостале имовине друштва повјериоцима и, када је то могуће, акционарима, у складу са правима које им дају њихове акције;

6) предузима и друге радње неопходне за уредну ликвидацију друштва.

(3) Када поступак ликвидације друштва траје дуже од једне године, ликвидатор припрема привремени извјештај о ликвидацији, у року од три мјесеца по истеку сваке финансијске године. Привремени извјештај садржи податке о томе како је ликвидација спровођена у протеклом временском периоду. Привремени извјештај обавезно садржи: привремени биланс стања; изворе прихода и начин њиховог коришћења; списак имовине која је отуђена и приходе остварене отуђењем; да ли постоје питања која треба рјешавати и предлог начина њиховог рјешавања; износ трошкова спровођења ликвидације и накнаде која припада ликвидатору до тога дана. Привремени извјештај биће доступан на увид у сједишту друштва свим акционарима и заинтересованим лицима.

(4) Ликвидатор одговара друштву и трећим лицима за штету коју је проузроковао својим радњама. Ликвидатор не одговара за дугове друштва. Ликвидатор не одговара акционарима или повјериоцима друштва за било какве губитке, обавезе или смањење вриједности имовине, које су настале као резултат доношења савјесних и разумних пословних одлука у вези са спровођењем поступка ликвидације друштва.

Поништавање оснивања друштва

Члан 26

(1) Привредни суд ће, на захтјев лица које има правни интерес, поништити оснивање акционарског друштва из следећих разлога:

- 1) ако није закључен нити извршен уговор о оснивању и статут друштва, односно нијесу испуњени услови везани за доношење и садржину ових аката, утврђени овим законом;
 - 2) ако проспект о јавној понуди акција није објављен у складу са законом;
 - 3) ако су циљеви друштва незаконити, а дјелатности супротне прописима;
 - 4) ако уговором о оснивању или статутом није утврђен назив друштва, износ акционарског капитала, сједиште управе или адреса за пријем службених дописа или дјелатности друштва;
 - 5) ако нијесу примијењене одредбе које се односе на износ минималног капитала;
 - 6) у случају да постоји правна и пословна неспособност свих оснивача;
 - 7) када је број оснивача мањи од два.
- (2) Привредни суд доставља одлуку о поништењу оснивања секретару друштва и "Службеном листу РЦГ" на објављивање.
- (3) Лице које има правни интерес да оспори одлуку Привредног суда, то може учинити у року од шест мјесеци од дана објављивања одлуке у "Службеном листу РЦГ".
- (4) Поништењем оснивања друштва чланови друштва постају неограничено солидарно одговорни за обавезе друштва, а уговори закључени прије поништења остају на снази.
- (5) Поништење оснивања друштва производи правне посљедице у случајевима предвиђеним чланом 28 ст. 5 и 6 овог закона.

ГЛАВА 3 - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ДРУШТВА И АКЦИОНАРА

Права и обавезе друштва

Члан 27

- (1) Акционарско друштво мора у свом називу да садржи и ријечи: "акционарско друштво" или "АД".
- (2) Акционарско друштво има сва права и обавезе физичког лица, осим гдје су та права и обавезе законом или статутом друштва ограничена искључиво на физичка лица.
- (3) Акционарско друштво у пословним писмима и другим пословним документима друштва наводи:
- 1) назив ЦРПС-а;
 - 2) број под којим је друштво заведено у ЦРПС-а;
 - 3) ознаку да је друштво акционарско друштво;
 - 4) назив друштва;
 - 5) сједиште друштва;
 - 6) напомену да је друштво у ликвидацији, ако је такав случај у питању.

Обавеза достављања података и обавјештавања јавности

Члан 28

- (1) Акционарско друштво доставља ЦРПС-а, који доставља "Службеном листу РЦГ" на објављивање, слиједећа документа и податке, у складу са ставом 2 овог члана:
- 1) измјене које се односе на статут, уговор о оснивању и продужењу рока на који је друштво основано;
 - 2) промјене назива и сједишта друштва, односно адресе за пријем службених дописа;
 - 3) именовање, разрјешење и податке о лицима која су овлашћена да заступају друштво у односима према трећим лицима, као и податке да ли лица овлашћена да заступају друштво то чине колективно или појединачно;
 - 4) именовање, разрјешење и податке о извршном директору, секретару друштва и ревизору друштва;
 - 5) одлуку скупштине о ликвидацији друштва;
 - 6) одлуку о именовању ликвидатора, његовом идентитету, квалификацијама и овлашћењима, осим оних утврђених овим законом или статутом;
 - 7) финансијски извјештаји, укључујући извјештај ревизора.
- (2) У "Службеном листу РЦГ" уз податке се објављују и називи докумената који садрже и обавјештење да се иста налазе у ЦРПС-а.
- (3) Акционарско друштво је дужно да ЦРПС-а достави све измјене и допуне уговора о оснивању, статута или другог документа или податка утврђених одредбама овог закона, у року од седам дана од дана њиховог доношења. Секретар друштва је одговоран за достављање наведених докумената и података.
- (4) Након сваке измјене статута или уговора о оснивању, цјеловит текст се доставља ЦРПС-а. Измјене статута или уговора о оснивању ваљане су само када се региструју.
- (5) Документи и подаци обавезују друштво према трећим лицима од дана објављивања у "Службеном листу РЦГ", осим ако друштво не докаже да су трећа лица знала за њих. Документи

и подаци не обавезују савјесна трећа лица у вези трансакција које су извршене у року од 16 дана од дана објављивања докумената и података, а која могу доказати да нијесу знала нити могла знати за њихово објављивање.

(6) Не смије бити несагласности између онога што је објављено и онога што је достављено ЦРПС-а. Ако постоји таква несагласност, текст који посједује ЦРПС-а је важећи. Текст који је објављен не може се истицати као вјеродостојан у односима са трећим лицима која су се поуздала у текст који посједује ЦРПС-а. Трећа лица могу сматрати вјеродостојним објављени текст, уколико друштво не докаже да су она имала сазнање о тексту достављеном ЦРПС-а.

Правне посљедице обавеза преузетих од стране друштва

Члан 29

(1) Објављивање имена чланова одбора директора, извршног директора или секретара друштва који су овлашћени да заступају друштво обавезује друштво и на то се могу позивати и трећа лица, уколико друштво не докаже да су трећа лица знала или могла знати за неправилности приликом њиховог избора.

(2) Одлуке скупштине акционара, одбора директора, извршног директора или секретара друштва обавезују друштво и у случају да излазе изван оквира дјелатности друштва.

(3) Ограничења овлашћења органа друштва, која проистичу из статута или одлука тих органа, не могу се истицати према трећим лицима, чак и ако су била објављена.

(4) Генерално овлашћење за заступање, дато у складу са статутом друштва једном или више лица која дјелују колективно, може се истицати према трећим лицима, под условом да је објављивање извршено у складу са овим законом.

Права и обавезе акционара

Члан 30

(1) Акционар је физико или правно лице чија је одговорност ограничена до висине улога и које је власник најмање једне акције у акционарском друштву.

(2) Сваки акционар друштва има она права која му дају акције које посједује. Према свим акционарима поступа се једнако у једнаким околностима.

(3) Акционари немају друге обавезе према друштву, осим обавезе да уплате, на утврђени начин, почетну цијену свих акција које су уписали. Одлука скупштине акционара која обавезује све или само неке од акционара да дају додатне улоге биће неважећа, уколико није донијета једногласно.

(4) Када се утврди да је дошло до неправилности у управљању или пословању друштва, друштво има право да тужи одговорно лице код Привредног суда, а не његови акционари, осим у случајевима наведеним у ставу 5 овог члана.

(5) Акционар друштва или његов наследник има право да код Привредног суда поднесе тужбу, ако:

1) је нека радња друштва незаконита или ван овлашћења друштва;

2) већински акционари дискриминишу мањинске акционаре;

3) су повријеђена права акционара;

4) она лица која контролишу друштво, било да је то одбор директора или већински акционари, преваре мањинске акционаре.

(6) Акционар друштва или његов наследник може покренути поступак код Привредног суда, ако постоје докази да се пословање друштва води или да одбор директора користи овлашћења на начин да угрожава права тог акционара или других акционара, не поштујући његове или њихове интересе као акционара иако су такве радње учињене у доброј вјери. У том случају, акционари заступају интересе свих слично угрожених акционара, а не само сопствене.

(7) Ако Привредни суд оцијени да је тужба основана, донијеће одговарајућу одлуку којом се отклањају неправилности.

(8) У случајевима предвиђеним ставом 6 овог члана, Привредни суд може наложити откуп акција тих акционара од стране других акционара или самог друштва, по цијени коју би акције имале да није било неправилних радњи.

Имовинска права акционара

Члан 31

Акционар има сљедећа имовинска права:

1) да учествује у профиту друштва у облику дивиденде када се објави да се дивиденде дијеле, односно када се донесе одлука о подјели дивиденде;

2) да добије дио преостале имовине друштва након ликвидације;

3) да добије бесплатно акције за случај повећања капитала утврђен статутом из средстава друштва, уз ограничења утврђена овим законом;

4) приоритетно право у стицању нове емисије акција и замјенивих обвезница, уз ограничења утврђена овим законом;

5) да прода или поклони све или дио својих акција;

6) врши и друга имовинска права у складу са статутом друштва.

Неимовинска права акционара

Члан 32

(1) Акционари имају право да присуствују свим скупштинама акционара и да гласају, уколико овим законом или статутом није друкчије одређено.

(2) Свака акција даје један глас на скупштини акционара, осим у случају из члана 42 става 9 овог закона.

(3) Власници исте класе акција имају иста права. Статутом друштва може се одредити да неке класе акција не дају право гласа.

(4) Акционар нема право да гласа на скупштини акционара о питањима за која је директно заинтересован, а посебно у вези са процјеном неновчаног улога или куповине имовине од оснивача или већинског акционара друштва у року од двије године од регистрације друштва.

(5) Копије финансијских извјештаја, укључујући извјештај ревизора, морају бити доступне на увид акционарима у сједишту управе друштва у току радног времена и то најмање 30 дана прије одржавања скупштине, као и на самој скупштини акционара.

(6) Сваки акционар има право да захтијева да му се, без надокнаде, достави копија посљедњег биланса стања и биланса успјеха друштва, копије извјештаја одбора директора или извјештај ревизора.

(7) Акционари који посједују једну десетину или више акционарског капитала имају право да именују представника који ће испитати пословање или рачуноводство друштва. Трошкове испитивања плаћају акционари који су то захтијевали, осим када резултати испитивања укажу да постоји оправдан разлог да трошкове сноси друштво. У том случају друштво надокнађује трошкове испитивања.

Пуномоћја

Члан 33

(1) Акционар има право да опуномоћи друго лице да гласа као његов пуномоћник на скупштини акционара или да обавља друге правне радње. Пуномоћје мора бити овјерено. Ревизор друштва не може дјеловати као пуномоћник.

(2) Пуномоћник даје на увид своје пуномоћје на скупштини акционара. Лице одговорно за прикупљање пуномоћја евидентира пуномоћје у регистрациону листу присутних или заступаних акционара на скупштини.

(3) У случају када држава или јединица локалне самоуправе посједује акције, права из тих акција врши овлашћени службеник или лица којима је дато пуномоћје за вршење тих права.

ГЛАВА 4 - ОРГАНИ, АДМИНИСТРАЦИЈА И РЕВИЗИЈА

Органи друштва

Члан 34

(1) Власници друштва су његови акционари.

(2) Скупштина акционара је највиши орган друштва који се обавезно оснива.

(3) Одбор директора је орган управљања и руковођења друштва чије одлуке извршавају секретар друштва и извршни директор.

(4) Одбор директора је орган који се обавезно бира у сваком акционарском друштву.

(5) Извршни директор и секретар друштва обавезно се бирају у сваком акционарском друштву.

(6) Друштво може одредити да исто лице буде и извршни директор и секретар друштва.

(7) Акционарска друштва су обавезна да изаберу овлашћеног независног ревизора друштва.

Скупштина акционара

Члан 35

(1) Сви акционари друштва, независно од броја и класе акција које посједују, имају право да присуствују скупштини акционара друштва. Извршни директор и секретар друштва обавезно присуствују скупштинама акционара, осим уколико нијесу у могућности због околности које су изван њихове контроле.

- (2) Искључиво право скупштине акционара је да:
- 1) врши измјене и допуне статута друштва;
 - 2) бира чланове одбора директора и одобрава именовање ревизора;
 - 3) разрјешава чланове одбора директора и ревизора које је изабрала скупштина акционара;
 - 4) утврђује надокнаде за чланове одбора директора;
 - 5) донесе одлуку о расподјели профита;
 - 6) повећава или смањује капитал друштва утврђен статутом, замјењује акције једне класе акцијама друге;
 - 7) донесе одлуку о добровољној ликвидацији друштва, реструктурирању или подношењу предлога за покретање стечајног поступка;
 - 8) одобрава процјену неновчаних улога;
 - 9) на захтјев одбора директора, разматра питања из његове надлежности која се односе на пословање друштва;
 - 10) одобрава закључење уговора у вези са куповином имовине од оснивача или већинског акционара друштва, у свим случајевима када исплата превазилази једну десетину капитала друштва утврђеног статутом и када уговор треба закључити у року од двије године од регистрације друштва;
 - 11) донесе одлуку о издавању обвезница, односно замјењивих обвезница или других замјењивих хартија од вриједности;
 - 12) ограничи или укине приоритетно право акционара да упишу акције или стекну замјењиве обвезнице, уз сагласност двотрећинске већине гласова акционара на које се та одлука односи.

Сазивање скупштине

Члан 36

(1) Акционарско друштво дужно је да одржи скупштину једном годишње. Прва годишња скупштина друштва мора се одржати у року од 18 мјесеци од одржавања оснивачке скупштине друштва, а након тога скупштина се сазива обавезно једном годишње. Скупштине акционара сазивају се и одржавају у складу са одредбама овог закона.

(2) По налогу одбора директора, секретар друштва организује скупштину акционара. Право сазивања скупштине има одбор директора и акционари чије акције представљају најмање једну десетину акционарског капитала, уколико статут не предвиђа да акционари са мањим дијелом капитала имају право на сазивање скупштине.

(3) Одбор директора сазива редовну годишњу скупштину акционара у року од три мјесеца након завршетка сваке финансијске године, са изузетком прве године од оснивања друштва.

(4) Обавјештење о сазивању скупштине акционара доставља се најкасније 30 дана прије дана одржавања скупштине. Обавјештење се доставља путем поште, а за друштва која имају 100 и више акционара, одбор директора је дужан да обавјештење о сазивању скупштине објави два пута у најмање једном дневном листу који се издаје у Републици.

(5) Обавјештење о сазивању скупштине садржи:

- 1) мјесто одржавања скупштине;
- 2) датум и вријеме одржавања скупштине;
- 3) дневни ред скупштине са обавјештењем гдје акционари могу добити додатне информације о дневном реду.

(6) Обавјештење о сазивању скупштине се доставља и Комисији за хартије од вриједности, најкасније 30 дана прије одржавања скупштине.

Дневни ред скупштине акционара

Члан 37

(1) Скупштина не може доносити одлуке о питањима која нијесу на дневном реду, осим уколико сви акционари са правом гласа присуствују скупштини.

(2) У случају измјене дневног реда, акционари се обавјештавају о измјенама дневног реда на исти начин на који се обавјештавају о одржавању скупштине акционара и то најкасније 10 дана прије дана одржавања скупштине.

(3) Акционари који посједују најмање једну десетину акционарског капитала имају право да захтијевају проширење дневног реда скупштине.

(4) Ако се скупштина не одржи, поновна скупштина се може одржати само по истом дневном реду који је био предвиђен за скупштине која није одржана.

Поступање на скупштини акционара

Члан 38

(1) Присуство акционара или њихових пуномоћника на скупштини акционара доказује се потписивањем листе присутних. На листи присутних исказује се и број гласова које поседује сваки акционар. Листу присутних потписују предсједавајући скупштине и секретар друштва. Секретар друштва је секретар сједнице скупштине акционара.

(2) Скупштином акционара предсједава извршни директор, уколико друкчије не одлучи већина присутних или заступаних акционара.

(3) У одсуству секретара друштва, извршни директор именује друго лице за секретара сједнице скупштине акционара.

(4) Записник са скупштине акционара потписују предсједавајући скупштине, секретар и најмање један акционар кога овласти скупштина акционара. Листа учесника на скупштини акционара и гласачки листићи акционара који су гласали унапријед писмено прилажу се уз записник.

Кворум и доношење одлука

Члан 39

(1) Кворум скупштине акционара чине акционари који посједују најмање половину од укупног броја акција са правом гласа, а који су присутни или заступани путем пуномоћника или су гласали путем гласачких листића. Ако се на скупштини не постигне потребан кворум, скупштина се може поново сазвати најкасније у року од 30 дана од дана сазивања претходне, на којој кворум чине акционари који посједују најмање 33% од укупног броја акција са правом гласа, а који су присутни или су заступљени преко пуномоћника или су гласали путем гласачких листића.

(2) Ако се на поновној скупштини не постигне потребан кворум, трећа скупштина се може сазвати у року од 30 дана од дана сазивања поновљене скупштине, када се не захтијева постојање кворума, а скупштина доноси одлуке о свим питањима која су на дневном реду независно од броја акција које су заступљене на скупштини. Начин сазивања скупштине акционара утврђен овим законом примјењује се и на поновљене скупштине. Обавјештење о сазивању поновне скупштине доставља се на начин утврђен у члану 36 овог закона и то 10 дана прије сазивања скупштине.

(3) Уколико је за доношење одлуке потребна сагласност акционара који посједују акције одређене класе, одлука се може донијети од стране тих акционара, само ако сједници присуствују акционари који посједују више од половине акција те класе.

(4) Након усвајања дневног реда и предлога одлука, акционари који имају право гласа на скупштини могу обавијестити скупштину писмено о својим гласовима "за" или "против" у вези са сваком појединачном одлуком или могу дати налог свом пуномоћнику писменим путем, у складу са чланом 33 овог закона.

(5) Гласање на скупштини акционара је јавно. Тајно гласање је обавезно када најмање 10% присутних или представљених акционара на скупштини захтијевају да се о одређеним питањима гласа тајно.

(6) Скупштина акционара доноси одлуке већином гласова заступљених акција, осим у случајевима када се за доношење одлука захтијева друга већина. У смислу ове одредбе, ако су акције заступљене путем пуномоћника, сматра се као да су власници тих акција присутни на скупштини.

(7) Акционари који посједују акције са суспендованим правом гласа на тој скупштини узимају се у обзир приликом утврђивања кворума, али се не узимају у обзир приликом доношења одлука.

Ванредна скупштина

Члан 40

(1) Ванредна скупштина је свака скупштина, осим редовна годишња скупштина акционара.

(2) Ванредна скупштина акционара сазива се у случају, ако:

1) акционари који посједују више од једне десетине гласачких права доставе у сједиште управе друштва писани захтјев за одржавање скупштине;

2) одбор директора или акционари предлажу да се:

(а) мијења дјелатност друштва;

(б) мијења акционарски капитал друштва;

(ц) прије истека уговореног рока мијења ревизор;

(д) мијења члан одбора директора прије истека његовог мандата.

3) је потребно размотрити озбиљне губитке друштва; потребно дати одобрење друштву да купи сопствене акције;

4) се одобрава реорганизација, спајање, добровољна ликвидација или подношење предлога за покретање стечајног поступка друштва;

5) то захтијева ревизор који је поднио оставку;

6) се број чланова одбора директора смањено испод прописаног минимума, односно ако је настао паран број чланова одбора директора због подношења оставке неког члана прије истека мандата.

7) одбор директора сматра да одређено питање треба размотрити на ванредној скупштини акционара;

(3) Када нето имовина друштва износи половину или мање од вриједности акционарског капитала друштва, одбор директора сазива ванредну скупштину друштва у року од 14 дана од дана сазнања за ту чињеницу од стране члана одбора директора. Ванредна скупштина ће се одржати у року од 30 дана од тога датума, у циљу разматрања предлога мјера за рјешавање настале ситуације. Ниједна одлука предложена за рјешавање настале ситуације не може се донијети на скупштини, уколико та одлука није наведена као посебна тачка у позиву за сазивање скупштине.

(4) Привредни суд сазива скупштину или ванредну скупштину акционара, ако:

1) скупштина није сазвана у року од три мјесеца од завршетка пословне године, а акционар је о томе обавијестио Привредни суд;

2) се лице које има право да захтијева сазивање скупштине обратило Привредном суду, јер је одбор директора одбио његов захтев;

3) повјериоци друштва то захтијевају од Привредног суда због несазивања ванредне скупштине у једном од случајева предвиђених у ставу 2 овог члана.

(5) Секретар друштва, у име одбора директора, доставља обавјештење о сазивању ванредне скупштине акционара, у складу са поступком утврђеним овим законом и статутом, а најкасније 30 дана прије дана одржавања скупштине. Ако се сазива поновна скупштина, акционари морају бити о томе обавијештени најкасније 10 дана прије дана одржавања скупштине. Скупштина акционара може бити сазвана без придржавања наведених рокова, уз услов да се сви акционари са правом гласа или њихови пуномоћници сагласе са тим.

(6) Ванредна скупштина акционара сазива се на начин утврђен у чл. 36 до 39 овог закона, а осим тога, обавјештење о сазивању ванредне скупштине садржи и предлог одлука које треба размотрити на тој скупштини.

(7) Акционару се мора омогућити увид у предлоге одлука које ће се разматрати на ванредној скупштини, најкасније седам дана прије дана одржавања скупштине.

Ништавост одлука скупштине акционара

Члан 41

(1) Привредни суд може поништити одлуке скупштине акционара на основу тужбе акционара, чланова одбора директора или извршног директора, ако:

1) питање о којем је донијета одлука није било уврштено у дневни ред скупштине у складу са одредбама овог закона;

2) акти или одлуке које се обавезно региструју код ЦРПС-а нијесу регистроване у року утврђеном овим законом;

3) нијесу поштоване одредбе овог закона о сазивању и одржавању скупштине акционара;

4) одлука није у сагласности са овим законом, статутом друштва и другим прописима.

(2) Против одлуке скупштине акционара може се поднијети тужба Привредном суду у року од 30 дана од дана када је лице које подноси тужбу сазнало или могло сазнати за наведену одлуку, а најкасније у року од шест мјесеци од дана доношења одлуке.

Састав и избор одбора директора

Члан 42

(1) Одбор директора је колективно тијело којим руководи предсједник. Број чланова одбора директора утврђује се статутом друштва. Одбор директора има најмање три члана. Број чланова одбора директора мора бити непаран.

(2) За члана одбора директора може бити изабрано само пословно способно лице. Члан одбора директора не може бити:

1) лице коме је на основу судске одлуке забрањено да буде бирано за члана одбора директора;

2) ревизор друштва.

(3) Статутом друштва могу се утврдити и други критеријуми за избор члана одбора директора.

(4) Привредни суд може донијети одлуку о забрани избора неког лица за члана одбора директора акционарског друштва за вријеме до три године, ако утврди:

1) да је то лице док је било члан одбора директора, секретар друштва, извршни директор или ликвидатор друштва починило превару у односу на друштво;

2) да је то лице обављајући послове из става 4 тачка 1) овог члана починило тежу повреду службене дужности.

(5) Број мандата за чланове одбора директора није ограничен. Чланови одбора директора који су обавезни да понуде оставку сваке године, у складу са правилима о ротацији, су они који су били најдуже чланови од последњег избора. Члан одбора директора који је дужан да понуди оставку може бити поново биран.

(6) Члан одбора директора може поднијети оставку прије истека свог мандата, о чему обавјештава одбор директора писаним путем, најмање 14 дана унапријед.

(7) Друштво може, уз сагласност скупштине акционара, члановима одбора директора одредити надокнаду за њихов рад у одбору.

(8) Ако члан одбора директора закључи уговор са друштвом о накнади за његов рад у одбору или је у радном односу са друштвом, све битне одредбе тих уговора морају се приказати у годишњем финансијском извјештају друштва.

(9) Чланове одбора директора бира скупштина акционара. Приликом њиховог избора, свака акција са правом гласа даје број гласова једнак броју чланова одбора који се бирају. Кандидати који освоје највећи број гласова бирају се за чланове одбора директора од стране скупштине акционара. Чланови одбора директора између себе бирају предсједника.

(10) Акционари који посједују најмање једну десетину акционарског капитала имају право предлагања кандидата за чланове одбора директора.

Овлашћења одбора директора

Члан 43

(1) Овлашћења одбора директора утврђују се статутом друштва.

(2) Одбор директора доноси пословник о свом раду.

(3) Извршни директор присуствује свим сједницама одбора директора, уколико не постоје супротни разлози (разлози тајности и др.).

Обавезе одбора директора

Члан 44

(1) Обавезе одбора директора утврђују се законом и статутом друштва.

(2) Чланови одбора директора дужни су да се, приликом доношења одлука, придржавају начела савјесности и да поступају са пажњом доброг привредника.

(3) Обавезе чланова одбора директора су нарочито да:

1) поступају савјесно и раде у корист друштва као цјелине;

2) поступају са дужном пажњом и уз примјену правила струке приликом одлучивања;

3) обезбиједи примјену одговарајућих мјера ради контроле пословања и преузимања обавеза од стране друштва;

4) учествују у разматрању сваког питања о којем одбор одлучује;

5) користе овлашћења само у корист друштва, укључујући да:

а) не користе имовину друштва за властите потребе, као да је њихова лична својина;

б) не користе повјерљиве информације друштва ради стицања личне добити;

ц) не злоупотребљавају функцију у циљу личног богаћења на рачун, односно на штету друштва;

д) не искоришћавају могућности које друштво стекне за закључивање послова, а ради закључивања властитих послова;

е) избјегавају конфликт интереса између њих и друштва којим управљају;

б) пријаве скупштини акционара сваку корист или привилегију коју имају у друштву, поред накнаде за свој рад.

(4) Друштво не може, са чланом одбора директора или чланом одбора директора свог матичног друштва или другог друштва у којем члан одбора има лични финансијски интерес или са сурожником или сродником првог степена сродства са чланом одбора директора, закључивати сљедеће уговоре:

1) зајмове или фиктивне зајмове у форми трансакције која ствара обавезу зајмопримцу да плати зајмодавцу;

2) кредитне трансакције;

3) обезбјеђење за такве зајмове, квази зајмове или кредитне трансакције.

(5) Члан одбора директора управља пословањем друштва са пажњом доброг привредника. Он не одговара друштву за грешке приликом доношења уобичајених пословних одлука, уколико је поступао са пажњом доброг привредника и поштовао правила струке.

(6) Ако се права акционара, утврђена овим законом и статутом друштва, остварују у судском поступку, чланови одбора директора заједнички ће надокнадити трошкове поступка и штету коју су претрпјели акционари због непоштовања њихових права.

(7) Сједницу одбора директора имају право да закажу предсједник одбора директора, као и други чланови одбора, под условом да се са тим сагласило више од половине чланова. Сједница одбора директора може се одржати ако јој присуствује више од половине чланова, а одлуке се доносе ако најмање половина чланова одбора директора гласа за њих. Чланови одбора директора имају једнако право гласа. У случају једнаког броја гласова, глас предсједника одбора директора је одлучујући. Члан одбора директора нема право гласа када одбор одлучује о питању његове материјалне одговорности или његовог рада у друштву.

(8) Чланови одбора директора дужни су да чувају пословне тајне друштва.

(9) Одбор директора обавља своју дужност до истека мандата утврђеног статутом или до избора новог одбора.

Забрана утицаја на рад ревизора

Члан 45

Одбор директора не смије ограничавати овлашћења ревизора нити, на било који начин, утицати на његов рад.

Администрација

Члан 46

(1) Одбор директора утврђује структуру и састав менаџмента и администрације друштва, уколико није друкчије утврђено статутом. Чланови менаџмента и администрације поступају по налозима одбора директора и врше послове које им одбор директора повјери.

(2) Одбор директора има дискреционо право да именује и разрјешава извршног директора и секретара друштва.

(3) Одбор директора са извршним директором закључује посебан уговор којим се утврђују права, обавезе и одговорности извршног директора, као и услови за престанак функције прије истека рока утврђеног уговором.

(4) Извршни директор је дужан да извршава налоге одбора директора и спроводи његове одлуке у вези са: пословањем друштва, заступањем интереса друштва, управљањем имовином друштва, закључивањем уговора, отварањем рачуна у банкама, запошљавањем лица у друштву, издавањем налога и упутстава који су обавезни за све запослене у друштву и извршавањем других обавеза које су неопходне за добробит друштва, у оквиру ограничења овлашћења извршног директора утврђених уговором и статутом друштва.

(5) Извршни директор и друга лица одговорна за пословодство друштва дужна су да поступају с пажњом доброг привредника, у смислу члана 44 став 2 тач. 1), 2), 3), 4) и 5) и ст. 3 и 4 овог закона, након што им се повјери руковођење друштвом од стране одбора директора.

Ревизор

Члан 47

(1) Ревизија финансијског извјештаја друштва врши се по истеку финансијске године, а прије одржавања скупштине акционара. Ревизију врши независни ревизор. Ревизора бира скупштина акционара, на рок утврђен статутом, који не може бити дужи од једне године.

(2) Акционари који посједују најмање једну десетину акционарског капитала имају право предлагања кандидата за ревизора друштва.

(3) Одлуком скупштине акционара, која се доноси већином гласова, друштво може раскинути уговор са ревизором прије истека уговореног рока. Обавјештење о сазивању скупштине акционара доставља се 30 дана прије дана њеног одржавања. У року од седам дана од дана доношења одлуке о раскидању уговора са ревизором, друштво доставља ту одлуку ЦРПС-а.

(4) Ревизор може раскинути уговор прије истека уговореног рока уз достављање писаног обавјештења друштву о раскиду уговора.

(5) Обавјештење о раскиду уговора садржи изјаву да се уговор не раскида из разлога о којима се морају обавијестити акционари или повјериоци или сличних разлога. Ревизор је дужан да, у року од седам дана од дана достављања обавјештења о раскиду уговора друштву, достави копију обавјештења ЦРПС-а.

(6) Ако обавјештење о раскиду уговора садржи изјаву да се уговор раскида због околности о којима се морају обавијестити акционари или повјериоци, друштво је дужно да, у року од седам дана од дана пријема обавјештења, достави копију обавјештења сваком лицу које има право да добије копије финансијских извјештаја. Ако обавјештење садржи изјаву о околностима о којима се морају обавијестити акционари или повјериоци, ревизор може захтијевати сазивање скупштине акционара да би образложио те околности. Одбор директора је дужан да сазове скупштину у року од 28 дана од дана пријема обавјештења.

(7) Ревизор може припремити додатни писани извјештај који је одбор директора дужан да достави (скупштини), на прописан начин, а тај извјештај се разматра на сазваној скупштини или на сљедећој скупштини зависно од случаја.

(8) Ревизор је дужан да изврши ревизију годишњих финансијских извјештаја друштва у складу са међународним рачуноводственим стандардима и да о тој ревизији поднесе извјештај скупштини акционара.

(9) Извод из извјештаја ревизора прочитаће се на годишњој скупштини акционара и биће доступан за увид свим акционарима на тој скупштини.

(10) Ревизор има право увида у све пословне књиге друштва у уговорено вријеме и има право да захтијева од чланова одбора директора и менаџмента друштва да буде упознат са свим подацима и објашњењима о којима они имају сазнање или их могу прибавити, а који су му потребни да сачини извјештај.

Евиденција и документација

Члан 48

(1) Друштво у свом сједишту води сљедећу евиденцију и документацију:

1) књигу записника која садржи:

а) записнике са свих сједница одбора директора или тијела која је формирао одбор;

б) записнике са свих скупштине акционара;

ц) записнике са скупштине акционара одређених класа акција;

2) књиговодство које се, у складу са међународним рачуноводственим стандардима, води стално и које:

а) тачно евидентира и објашњава материјалне трансакције друштва;

б) омогућава да се установи финансијска позиција друштва са прихватљивом тачношћу;

ц) омогућава члановима одбора директора да осигурају да су финансијски извјештаји сагласни са одредбама овог закона;

д) омогућава да се без одлагања и на одговарајући начин изврши ревизија рачуноводства друштва;

3) копију сваког инструмента којим се успоставља или евидентира неки правни терет на имовини друштва;

4) списак акционара (ЦДА);

5) списак чланова одбора директора;

6) евиденцију о акцијама друштва које посједују чланови одбора директора и извршни директор друштва;

7) списак власника обвезница које је емитовало друштво;

8) списак уговора које су са друштвом закључили чланови одбора директора, односно уговора у којима они имају интерес.

(2) Изводи из регистра које води Централна Депозитарна Агенција су ваљани докази о постојању списка акционара или списка власника обвезница које је емитовало друштво.

ГЛАВА 5 - КАПИТАЛ ДРУШТВА

Структура капитала

Члан 49

Структура и дјелови капитала утврђени су међународним рачуноводственим стандардима које објављује Међународни комитет за рачуноводствене стандарде (IASC).

СТИЦАЊЕ ИМОВИНЕ ОД ОСНИВАЧА ИЛИ АКЦИОНАРА

Члан 50

За свако предложено стицање имовине од оснивача или акционара друштва, у року од двије године од дана регистрације друштва, а за које је предложено плаћање износа већег од једне десетине акционарског капитала, морају бити испуњени сљедећи услови:

1) стицање мора бити испитано на начин прописан чланом 52 овог закона;

2) извјештај процјењивача доставља се скупштини акционара, а скупштина акционара одлучује двотрећинском већином акција чији су власници лично присутни или преко пуномоћника, односно који су гласали путем гласачких листића да ли ће прихватити трансакцију;

3) у случају спора, акционар има право да поднесе тужбу суду, у складу са чланом 30 став 5 овог закона;

4) извјештај процјењивача доставља се у ЦРПС-а.

Процјена неновчаног улога

Члан 51

(1) Неновчани улози процјењују се од стране једног или више овлашћених независних процјењивача. Процјењивач може бити физичко лице, правно лице или фирма (ортаклук или командитно друштво).

(2) Процјена се врши прије прихватања неновчаног улога од стране скупштине акционара.

(3) Извјештај о процјени садржи:

1) име или назив власника имовине;

2) опис сваког дијела имовине која се процјењује;

3) опис метода процјене које се примјењују;

4) изјаву да вриједност имовине предложене у извјештају одговара броју и почетној цијени акција које се издају улагачу.

(4) Одлуком скупштине акционара о прихватању неновчаног улога утврђује се број акција које се издају за тај улог, име лица које даје улог и врсту имовине која се улаже.

(5) Извјештај процјењивача и одлука скупштине акционара о прихватању неновчаног улога достављају се ЦРПС-а, у року од седам дана од дана доношења одлуке. Обавјештење о одлуци о прихватању неновчаног улога Регистратор доставља "Службеном листу РЦГ" ради објављивања, у року од два радна дана од пријема одлуке.

(6) Акционарско друштво неће емитовати акције за неновчане улоге, ако нијесу процијењени од стране независног процјенитеља у складу са овим законом.

Акције

Члан 52

(1) Акција представља интерес у друштву који се састоји од права учешћа у расподјели профита и других права утврђених овим законом и статутом друштва. Акције се у Републици емитују, преносе и чувају у дематеријализованом облику и постоје у електронској форми у информационом систему Централне Депозитарне Агенције (у даљем тексту: ЦДА).

(2) Емисија и промет акција акционарског друштва спроводи се у складу са Законом о хартијама од вриједности.

(3) Акција се не може дијелити на мање дијелове. Ако је акција у власништву неколико лица, сви њени власници сматрају се као један акционар. Права из акције врши један од власника уз сагласност осталих. Сви власници акције неограничено солидарно одговарају за обавезе које имају акционари.

(4) Почетна, односно номинална, као и тржишна вриједност акције изражава се у Еурима.

(5) Акције акционарског друштва издају се на име и морају се регистровати код Комисије за хартије од вриједности и ЦДА.

(6) Акције друштва у стечају могу се стицати.

(7) Акције се класификују према правима које дају. Права су утврђена статутом друштва или посебним правним актом који се доноси када се емитују нове акције.

(8) Упис, издавање, регистрација, својина, доказ о својини, јавна понуда и пренос акција, инсајдерско пословање или злоупотребе на тржишту акција прописани су Законом о хартијама од вриједности.

Уплата и право прече куповине акција

Члан 53

(1) Акције које емитује друштво морају бити у потпуности уплаћене прије него се издају њиховим власницима.

(2) Када се капитал повећава новчаним улозима, акције морају бити понуђене по основу права прече куповине постојећим акционарима, сразмјерно броју акција које поседују.

(3) Када уписани капитал друштва има неколико класа обичних акција или других власничких хартија од вриједности, права тих других класа морају бити заступљена на начин да им се понуде акције којима ће се одржати пропорционално власништво капитала у друштву.

(4) Услови понуде акција на основу права прече куповине, укључујући период у којем се ово право мора искористити, објављују се у "Службеном листу РСГ" и о томе сви акционари морају бити обавијештени у писаној форми.

(5) Право прече куповине мора се користити у року од најмање 30 дана од дана објављивања понуде или од дана достављања обавјештења акционарима, који год од та два дана је каснији у времену.

(6) Право прече куповине не може се ограничити или укинути статутом, а може се измијенити или укинути само одлуком скупштине акционара донијетој у складу са чланом 35 став 2 тачка 12) овог закона. Одбор директора доставља скупштини акционара писани извјештај са разлозима за ограничавање или укидање права прече куповине и објашњењем предложене почетне цијене акција.

(7) Одлука из става 6 овог члана доставља се ЦРПС-а, у року од седам дана од дана доношења.

Обичне и повлашћене акције

Члан 54

(1) Акције друштва могу бити подијељене на обичне и повлашћене акције, класификоване према правима које дају. Повлашћене акције су акције које дају првенство исплате дивиденде и расподјеле остатка имовине након ликвидације друштва, у односу на обичне акције.

(2) Обичне акције дају право на дивиденде и сразмјерни дио имовине друштва у случају ликвидације друштва, након што се изврши расподјела власницима повлашћених акција. Ако се акционарски капитал повећава емисијом нових акција, власници обичних акција или других облика власништва капитала у друштву имају иста права на стицање нових акција.

(3) Права власника повлашћених акција и поступак промјене тих права морају се утврдити, прије издавања тих акција, у статуту друштва или у посебном правном акту који се објављује приликом емисије тих акција. Износ дивиденде утврђује се као фиксни износ изражен у Еурима.

(4) Дивиденде повлашћених акција могу бити кумулативне или некумулативне. Њихов облик утврђује се статутом прије њиховог емитовања.

(5) Власник кумулативне повлашћене акције има гарантовано право на дивиденду утврђену за ту акцију. Ако профит није довољан за плаћање свих дивиденди, неисплаћени дио исплаћује се током наредних пословних година када профит буде довољан за исплату.

(6) Неисплаћена дивиденда или дио неисплаћене дивиденде код некумулативне повлашћене акције не може се пренијети у слиједеће пословне године.

(7) Прије претварања кумулативне повлашћене акције у обичну акцију, друштво је дужно да измири обавезе према власницима повлашћених акција.

Обвезнице

Члан 55

(1) Обвезница акционарског друштва је хартија од вриједности са фиксним приходом, која даје право њеном власнику на камату и остала права утврђена приликом емисије обвезнице или у уговору о откупу обвезнице. Након доспећа, власнику обвезнице се исплаћује износ главнице који је једнак уговореној вриједности након доспијећа.

(2) Одлука о издавању обвезница доноси се на скупштини акционара већином гласова присутних и заступљених акционара или од стране одбора директора, ако је то предвиђено статутом.

(3) Акционарско друштво дужно је да откупи обвезнице на уговорени датум, уколико приликом емитовања обвезница није утврђено да се обвезнице могу откупити и прије доспијећа.

Замјењиве обвезнице

Члан 56

(1) Замјењива обвезница је обвезница која се може замијенити за акцију друштва.

(2) Одлука о емитовању замјењивих обвезница доноси се на скупштини акционара којој присуствује двије трећине акционара лично или заступаних преко пуномоћника или путем гласачких листића. Одлуком се обавезно утврђује број акција које се додељују по основу замијењених обвезница. Одлука скупштине акционара објављује се у "Службеном листу РСГ".

(3) Акционари имају право прече куповине замјењивих обвезница сразмјерно броју акција друштва које посједују. Период у којем акционари могу вршити ово право не може бити краћи од 30 дана од дана објављивања предлога за издавање замјењивих обвезница или од дана достављања обавјештења акционарима узимајући у обзир дан који је каснији у времену.

(4) Право прече куповине замјењивих обвезница које имају постојећи акционари може се ограничити или укинути одлуком скупштине акционара, која је усвојена двотрећинском већином присутних акционара или њихових пуномоћника. Одбор директора друштва доставља скупштини писану изјаву која садржи разлоге ограничавања или укидања права прече куповине замјењивих обвезница.

Повећање основног капитала

Члан 57

(1) Друштво може повећати акционарски капитал додатним улозима својих акционара или других лица којима издаје нове акције.

(2) Ако је друштво издало замјењиве обвезнице, његов акционарски капитал може се увећати издавањем нових акција (врсте и класе утврђене у одлуци о издавању замјењивих обвезница), за које власници замјењивих обвезница могу замијенити своје обвезнице.

(3) Капитал друштва ће се повећати под условом да скупштина, којој присуствују акционари који посједују најмање двије трећине акција, донесе одлуку о новој емисији акција и, сходно томе, измијени статут. Ако постоји неколико класа акција, посебну одлуку о повећању капитала доноси свака класа акционара чија су акционарска права угрожена.

(4) Одлука о повећању акционарског капитала објављује се у "Службеном листу РЦГ".

(5) Измјене статута које се односе на повећање акционарског капитала региструју се у ЦРПС-а, након што се акције упишу и уплате.

(6) Капитал се сматра увећаним достављањем измјена статута ЦРПС-а.

(7) Статут друштва или скупштина акционара већином од двије трећине присутних акционара могу одобрити повећање капитала до највишег утврђеног износа. Одлуком скупштине може се овластити одбор директора да, до утврђеног износа и рока, спроведе нову емисију акција.

Подјела дивиденди у облику акција и уситњавање акција

Члан 58

(1) Када друштво врши исплату дивиденди у облику акција или повећана број акција кроз уситњавање акција, акционари имају право да добију те акције бесплатно, а њихов број мора бити пропорционална укупном броју акција које посједују.

(2) Нове акције носе иста права на дивиденду као и остале акције те класе.

Смањење основног капитала

Члан 59

(1) Акционарски капитал може се умањити на основу одлуке скупштине акционара, за коју су гласали акционари који посједују најмање двије трећине укупног броја акција, а који су присутни или заступани на скупштини преко пуномоћника или путем гласачких листића. Када је друштво издало акције различитих класа, одлука скупштине акционара условљена је посебном одлуком сваке класе акционара чија су права угрожена.

(2) Обавјештење о сазивању скупштине садржи разлоге смањења капитала, као и начин на који ће се смањити капитал. Одлука скупштине акционара о смањењу капитала доставља се ЦРПС-а, који се подноси "Службеном листу РЦГ" на објављивање.

(3) Друштво не може извршити смањење капитала уколико не понуди додатне гаранције за своје обавезе сваком повјериоцу који то захтијева, а чија су потраживања правоваљана прије дана објављивања одлуке о смањењу капитала.

(4) Друштво је дужно да обавијести сваког повјериоца писаним путем о одлуци о смањењу капитала. Повјериоци могу захтијевати исплату својих потраживања у року од 60 дана од дана достављања таквог обавјештења или од дана објављивања обавјештења у "Службеном листу РЦГ", који год је од та два дана каснији у времену.

(5) Друштво не може дати додатна обезбјеђења за своје обавезе, ако укупна потраживања повјерилаца након смањења капитала друштва прелазе вриједност нето имовине друштва процијењене од стране независног процијењивача. Друштво не може дати додатна обезбјеђења за своје обавезе повјериоцу, ако су његова потраживања већ у потпуности и на поуздани начин обезбијеђена. Друштво не може дати додатна обезбјеђења повјериоцима када је сврха смањења капитала покривање губитка. Спорови везани за додатна обезбјеђења за обавезе друштва рјешаваће се код Привредног суда.

(6) Смањење капитала је ништавно, а исплате се не могу вршити акционарима док се повјериоци измире или док Привредни суд не утврди да су њихова потраживања неоснована.

(7) Приликом смањивања капитала друштво мора поништити сразмјеран број акција. Број свих акција које посједују акционари сразмјерно се смањује броју акција које посједује сваки акционар појединачно.

(8) Капитал друштва не може се смањити испод износа минималног капитала утврђеног овим законом.

(9) Капитал се сматра умањеним када се измјене статута региструју у ЦРПС-а и објаве у "Службеном листу РСГ".

(10) Друштво може, потпуно или дјелимично, извршити акционарима повраћај њихових улога, у складу са одредбама овог закона о смањењу капитала.

Стицање сопствених акција

Члан 60

(1) Друштво може куповати сопствене акције, ако је то предвиђено статутом или одлуком одбора директора на основу одобрења скупштине акционара.

(2) Куповину сопствених акција одобрава скупштина акционара и одређује максималан број акција које се могу купити и максималну цијену која се може платити за те акције.

(3) Одлуком скупштине се утврђује рок за куповину сопствених акција, који не може бити дужи од 12 мјесеци од дана доношења те одлуке, а након истека тога рока, акције се могу купити само уз ново одобрење.

(4) Акције које друштво стекне, купи и посједује, као и акције које купи неко лице у властито име али за рачун друштва, не могу прелазити 10% акционарског капитала друштва, осим ако су акције стечене:

1) извршавањем одлуке о смањењу капитала;

2) преносом имовине приликом реструктурирања која се спроводи у складу са одредбама овог закона;

(3) извршавањем законских обавеза или извршавањем судске одлуке која налаже откуп акција од мањинских акционара у циљу њиховог обештећења.

(5) Када друштво купује сопствене акције, ове акције ће се поништити или депоновати као сопствене акције које не дају право гласа и право на дивиденду.

(6) Сопствене акције друштво мора отуђити у року од 12 мјесеци од њиховог стицања. Ако друштво не отуђи акције у том року, те акције се поништавају.

(7) Друштво је дужно да региструје број купљених сопствених акција код ЦРПС-а.

(8) Годишњи извјештај друштва садржи податке о куповини сопствених акција друштва у току те финансијске године, као и њихов број.

(9) Друштво неће давати зајмове или обезбјеђивати другу врсту финансијске подршке лицу које намјерава да купи акције друштва, осим у случају спровођења повлашћене продаје акција запосленима у друштву.

ГЛАВА 6 - ФИНАНСИЈЕ И РАСПОДЈЕЛА ПРОФИТА

Финансијска година

Члан 61

Финансијска година је календарска година. Ако је друштво регистровано након почетка финансијске године, датум завршетка финансијске године сматра се крај прве финансијске године. Уколико је друштво брисано из ЦРПС-а прије краја финансијске године, последња финансијска година завршава се на дан брисања друштва из Регистра.

Расподјела профита

Члан 62

(1) Када на последњи дан последње финансијске године нето имовина друштва, према годишњем извјештају, износи или би након расподеле профита акционарима износила мање од вриједности капитала друштва заједно са резервама које се не могу расподељивати према закону или статуту друштва, друштво не може вршити расподелу профита акционарима, осим када је донијета одлука о повраћају уложеног капитала, сагласно члану 59 став 10 овог закона.

(2) Износ намијењен за расподелу акционарима не може прелазити износ профита остварен на крају посљедње финансијске године, увећан за пренијети профит из претходне године и расположиви износ резерви, умањен за губитке који су пренијети из претходне године и за износе одређене за резерве, у складу са законом и статутом друштва.

(3) Ако друштво докаже да су акционари знали или могли знати да је расподела профита извршена супротно ставу 2 овог члана, акционари ће извршити повраћај примљеног профита.

Дивиденде

Члан 63

- (1) Дивиденда је исплата дијела профита друштва његовим акционарима.
- (2) Одлука о исплати дивиденде коју је донијела скупштина акционара представља обавезу друштва према његовим акционарима.
- (3) Акционарско друштво исплатиће дивиденду само ако нето вриједност активе није мања од вриједности оснивачког капитала и под условом да исплата дивиденде неће смањити нето вриједност имовине испод оснивачког капитала.
- (4) Дивиденде се могу једино исплаћивати из акумулираног нето профита.
- (5) Дивиденде се, по правилу, исплаћују у новцу. Дивиденде се, такође, могу исплатити у облику акција друштва или других хартија од вриједности.
- (6) Дивиденде се једино могу исплатити лицима која су била акционари друштва на дан када је донијета одлука о исплати дивиденди.

ДИО VI - ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ

Појам друштва

Члан 64

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу могу основати физичка или правна лица, улагањем новчаних или неновчаних средстава у друштво ради остваривања профита, а његови оснивачи одговарају за обавезе друштва до износа својих улога. Улози оснивача чине почетни капитал друштва.
- (2) У свом називу друштво обавезно садржи назнаку "ДОО".
- (3) Уплатом почетног улога лице стиче удио у друштву, сразмјерно вриједности свог улога.
- (4) Стицањем удјела лице постаје члан друштва.
- (5) Члан друштва посједује само један удио у друштву који представља његов проценат у власништву капитала.
- (6) Удио у друштву може дати право члану друштва да има више од једног гласа.

Чланство у друштву

Члан 65

- (1) Друштво са ограниченом одговорношћу може основати једно или више лица.
- (2) Друштво може имати највише 30 чланова.
- (3) Статутом друштва ограничава се пренос удјела друштва. Друштво нема право да упути јавни позив за упис својих удјела.

Капитал друштва

Члан 66

- (1) Оснивачи друштва са ограниченом одговорношћу су дужни да утврде износ основног капитала, који не може бити мањи од 1 Еура.
- (2) Капитал друштва се састоји од улога примљених од оснивача и лица која су позната најмање једном оснивачу и која су лично позвана од стране оснивача да постану улагачи у друштво. За све додатне улоге име новог улагача и износ улога наводи се у документу који се подноси ЦРПС-а.

Неновчани улози

Члан 67

Као свој улог у друштву, у замјену за удио у друштву, члан друштва може уложити неновчана средства. Процјена неновчаног улога се спроводи у складу са чланом 51 овог закона.

Статут друштва

Члан 68

Статут друштва садржи:

- 1) назив друштва;
- 2) сједиште друштва и адресу на коју се шаљу званични дописи;
- 3) основну дјелатност друштва;
- 4) податак да је друштво основано као друштво са ограниченом одговорношћу и износ капитала;

5) правила поступања и поступак именованја чланова одбора директора, уколико су изабрани, именованја чланова руководећих и извршних органа, њихова права и обавезе, разрјешење и расподјелу овлашћења између тих органа;

6) одредбе о начину промјене износа капитала, уколико нијесу утврђене законом;

7) лица овлашћена за заступање друштва, колективно или појединачно;

8) услове из члана 65 овог закона.

Оснивање друштва

Члан 69

(1) Уговор, односно одлука о оснивању и други акти утврђени овим законом достављају се ЦРПС-а на регистрацију.

(2) Након потписивања уговора о оснивању друштва, оснивачи могу позвати лица из члана 66 став 2 овог закона да упишу удјеле и постану чланови друштва.

Почетна регистрација

Члан 70

(1) Сљедећа документа и подаци достављају се ЦРПС-а и објављују приликом прве регистрације друштва:

1) оснивачки акт;

2) статут;

3) листа оснивача, чланова друштва, руководилаца и чланова одбора директора, уколико су именовани, укључујући:

а) имена, презимена и у случају да је дошло до промјене имена/презимена претходно име/презиме;

б) датум и мјесто рођења чланова одбора директора, матични број или број пасоша, ако су страни држављани;

ц) пребивалиште, односно боравиште чланова одбора директора;

д) изјаву чланова одбора директора о томе које држављанство посједују;

е) податке о њиховом чланству у другим друштвима, одборима или друге функције које обављају у Републици или ван ње, као и мјесто регистрације таквих друштава, уколико нијесу регистрована у Републици.

4) име извршног директора;

5) назив друштва, адреса сједишта друштва и адреса за пријем службених дописа, уколико се разликују;

6) лица овлашћена за заступање друштва и податак да ли је заступање колективно или појединачно;

7) писани пристанак чланова одбора директора на њихова именованја, уколико су именовани;

8) документ којим се потврђује уплата регистрационе таксе.

(2) Друштво стиче својство правног лица даном регистрације. Доказ о регистрацији је потврда коју издаје Регистратор.

(3) ЦРПС-а објављује у "Службеном листу РЦГ" податке о називу и сједишту друштва, име извршног директора, имена чланова одбора директора, ако су именовани, датум доношења оснивачког акта и статута, као и датум регистрације.

(4) Објављивање докумената у "Службеном листу РЦГ" врши се навођењем назива докумената.

(5) Све измјене и допуне оснивачког акта, статута или другог документа или податка, које је друштво дужно да достави ЦРПС-а у складу са овим законом, достављају се у року од седам радних дана од дана извршених измјена. Достављање података је у надлежности извршног директора или другог за то одређеног лица.

(6) Уз сваку измјену статута или оснивачког акта, ЦРПС-а доставља се комплетан текст измјена. Измјене статута или оснивачког акта ступају на снагу даном регистрације.

(7) Документи и подаци достављени ЦРПС-а обавезују друштво према трећим лицима од дана објављивања у "Службеном листу РЦГ", осим ако друштво не докаже да су трећа лица знала за њих. Документи и подаци не обавезују савјесна трећа лица у вези послова извршених у року од 16 дана од дана објављивања докумената и података, а могу доказати да нијесу знала нити могла знати за њихово објављивање.

(8) Не смије бити несагласности између онога што је објављено и онога што је достављено ЦРПС-а. Ако постоји таква несагласност, текст који је објављен не може се сматрати као

вјеродостојан у односу на трећа лица. Трећа лица могу узети као вјеродостојан тај текст, уколико друштво не докаже да су она имала сазнање о тексту достављеном ЦРПС-а.

Обавеза достављања и објављивања података и докумената

Члан 71

(1) Друштво са ограниченом одговорношћу је дужно доставити ЦРПС-а, који објављује у "Службеном листу РСГ", сљедеће документе и податке:

1) измјене статута или оснивачког акта, укључујући продужење рока утврђеног за трајање друштва;

2) промјену назива и сједишта, као и адресе за пријем службених дописа;

3) именоване, разрјешење и податке о лицима изабраним за чланове одбора директора, за чланове администрације или друга овлашћена лица, ако таква постоје. Мора се објавити да ли лица овлашћена за заступање друштва могу то чинити појединачно или колективно;

4) именоване, разрјешење и податке о лицима која, колективно или појединачно, имају овлашћење да заступају друштво у односима са трећим лицима. Мора се објавити да ли лица овлашћена за заступање друштва могу то чинити колективно или појединачно;

5) ликвидација друштва;

6) поништење оснивања друштва од стране Привредног суда;

7) именоване ликвидатора, његов идентитет, квалификације и овлашћења која нијесу наведена у овом закону и статуту;

8) износ капитала, уколико повећање капитала не захтијева измјену статута.

(2) Друштво доставља годишње финансијске извјештаје ЦРПС-а. Објављивање постојеће висине капитала је обавезно, уколико није наведено у финансијским извјештајима.

(3) Извјештаји из става 2 овог члана подносе се у року од 60 дана од завршетка финансијске године друштва.

Правне посљедице обавеза преузетих од стране друштва

Члан 72

(1) Објављивање имена чланова одбора директора, секретара друштва и извршног директора који је овлашћен да заступа друштво, обавезује друштво и на то ће се моћи позивати и трећа лица, уколико друштво не докаже да су трећа лица знала за неправилности.

(2) Правне радње органа друштва или других лица овлашћених за заступање друштва, обавезују друштво и у случају да те радње не представљају регистроване дјелатности друштва.

(3) Ограничења овлашћења органа друштва или других лица овлашћених да заступају друштво, која проистичу из статута или из одлука тих органа, не могу се истичати према трећим лицима, чак и ако су била објављена.

(4) Генерално овлашћење за заступање, дато у складу са статутом друштва једном или више лица која дјелују колективно, може се истичати према трећим лицима под условом да су све одредбе о објављивању података биле примијењене у складу са одредбама овог закона.

(5) Обавјештење о генералном овлашћењу за заступање истиче се на пословним писмима и пословним формуларима друштва.

Органи друштва

Члан 73

(1) Скупштина није обавезан орган друштва са ограниченом одговорношћу. Чланови друштва могу уредити односе у управљању друшвом уговором и статутом друштва и гласати за одлуке, сагласно својим удјелима у друштву.

(2) Уколико статутом није друкчије одређено, са изузетком једночланих друштава, лично присутни чланови, односно чланови заступани преко пуномоћника или путем гласачких листића који посједују удјеле који представљају више од половине капитала друштва чине кворум.

(3) Извршни директор је обавезан орган друштва. Чланови друштва већином гласова или на начин утврђен статутом именују извршног директора друштва и одређују његову зараду.

(4) Одбор директора није обавезан орган друштва.

(5) Чланови друштва или одбора директора, уколико постоји, могу пренијети генерално овлашћење за заступање друштва на извршног директора друштва, ради предузимања правних радњи у њихово име.

Пренос удјела

Члан 74

(1) Удјели у друштву са ограниченом одговорношћу могу се преносити само у складу са одредбама утврђеним статутом. Ови удјели се не региструју код Комисије за хартије од вриједности и ЦДА.

(2) Удио се може преносити међу члановима друштва без ограничења, у складу са статутом.

(3) Када члан друштва намјерава да пренесе свој удио, остали чланови, као и само друштво, имају право прече куповине тог удјела, у складу са статутом. Када не постоји споразум о куповини тог удјела између тог члана и осталих чланова друштва, удио се сразмјерно дијели међу члановима друштва према њиховим дотадашњим удјелима, уколико друкчије није утврђено статутом. Ако, у року од 30 дана од дана када је понуда учињена, чланови и само друштво не прихвате куповину удјела, удио се може пренијети трећем лицу, под условима који не могу бити повољнији од услова понуђених члановима друштва или самом друштву.

(4) Ако се удио продаје у извршном поступку, суд о томе обавјештава чланове друштва и друштво. Уколико, у року од 15 дана од дана пријема обавјештења, чланови и друштво не искажу интерес за куповину удјела, удио се продаје у складу са одредбама о извршном поступку.

(5) За случај смрти физичког лица или престанка правног лица, удио се преноси на његове насљеднике или правне сљедбенике, уколико није друкчије утврђено статутом. Ако је статутом забрањен пренос удјела, његовим одредбама мора се утврдити обавеза чланова друштва или самог друштва да откупи тај удио. Када чланови или само друштво не откупе удио, удио ће се повући у складу са одредбама овог закона које се односе на смањење капитала акционарског друштва.

(6) У случају преноса удјела, лице које преноси и лице које прима удио биће неограничено солидарно одговорни друштву за обавезе које носи чланство у друштву. Удио се преноси уговором у писаном облику.

Право прече куповине удјела

Члан 75

(1) Статутом друштва може се утврдити право прече куповине удјела друштва за случај да друштво одлучи да повећа свој капитал.

(2) Повећање удјела мора бити сразмјерно удјелу који је члан друштва до тада имао у укупној вриједности капитала друштва, уколико није друкчије уређено статутом.

Стицање сопствених удјела

Члан 76

(1) Друштво са ограниченом одговорношћу може смањити свој капитал куповином удјела једног или више чланова друштва. Услове куповине одобравају чланови друштва чији удјели представљају најмање двије трећине укупног капитала. Копија предложеног уговора доставља се свим члановима најмање 21 дан прије доношења одлуке.

(2) Друштво не може, директно или индиректно, пружати финансијску подршку било какве врсте за куповину својих удјела, осим ако једногласно одлуче сви чланови друштва.

Једночлано друштво

Члан 77

(1) Друштво са ограниченом одговорношћу може имати једног члана када је основано или када све његове удјеле стекне једно лице. Такво друштво назива се једночлано друштво са ограниченом одговорношћу, а његов члан може бити физичко или правно лице.

(2) Када друштво постане једночлано, тај се податак региструје у ЦРПС-а и у књизи удјела друштва.

(3) Једини члан друштва има овлашћења скупштине друштва. Одлуке које доноси једини члан друштва уносе се у књиге друштва. Уговори између јединог члана и друштва које он заступа такође се уносе у књиге друштва, осим уговора закључених у оквиру текућег пословања које се обавља под уобичајеним околностима.

(4) Одговорност јединог члана друштва је ограничена до висине улога у друштву.

(5) Оснивач или члан једночланог друштва може сам обављати дужност извршног директора или именовати друго лице.

Промјена облика друштва са ограниченом одговорношћу у акционарско друштво

Члан 78

(1) Друштво са ограниченом одговорношћу може се реструктурирати у акционарско друштво, под сљедећим условима:

- 1) акционарски капитал не смије бити мањи од 25.000 Еура;
- 2) акционарски капитал мора бити у потпуности уплаћен;
- 3) на реструктурирање се примјењују одредбе овог закона о оснивању акционарског друштва;
- 4) скупштина чланова друштва доноси посебну одлуку о реструктурирању друштва са ограниченом одговорношћу у акционарско друштво;
- 5) статут мора бити измијењен како би се утврдило да се друштво организује као акционарско друштво;
- 6) статут мора садржати одредбе прописане за акционарско друштво и морају се брисати одредбе које се односе искључиво на друштво са ограниченом одговорношћу;
- 7) удјели чланова у друштву са ограниченом одговорношћу се поништавају и издају се акције у сразмјери са постојећом власничком структуром, уколико се сви заинтересовани чланови нијесу друкчије споразумјели;
- 8) акције акционарског друштва региструју се у складу са Законом о хартијама од вриједности.

(2) Након испуњавања услова за реструктурирање друштва са ограниченом одговорношћу у акционарско друштво, друштво наставља са радом као акционарско друштво од дана регистрације.

Примјена одредаба овог закона на друштво са ограниченом одговорношћу

Члан 79

Осим одредаба које се односе на друштво са ограниченом одговорношћу, одредбе овог закона које се односе на акционарско друштво сходно се примјењују и на друштво са ограниченом одговорношћу. Када одредбе упућују на акције, оне се сходно примјењују и на удјеле. Када постоји неслагласност између одредаба које се односе на друштво са ограниченом одговорношћу и оних које се односе на акционарско друштво, примјењују се одредбе које се односе на друштво са ограниченом одговорношћу.

ДИО

VII - ДИЈЕЛОВИ СТРАНИХ ДРУШТАВА

Појам и регистрација

Члан 80

(1) Дио страног друштва је дио друштва основаног и регистрованог изван Републике а који обавља дјелатност на територији Републике. Дио страног друштва постоји и обавља привредну дјелатност, у складу са овим и другим законима Републике.

(2) Страно друштво које обавља привредну дјелатност преко свог дијела друштва на територији Републике дужно је да своје пословање усагласи са одговарајућим одредбама овог закона и других закона у Републици.

(3) Страна друштва која оснивају дјелове својих друштава у Републици дужна су да, у року од 30 дана од дана оснивања дијела друштва, доставе ЦРПС-а сљедеће податке за регистрацију:

- 1) адресу сједишта дијела страног друштва у Републици;
- 2) дјелатност;
- 3) назив и правни облик страног друштва и назив дијела друштва, ако је друкчији од назива друштва;
- 4) овјерену копију статута страног друштва и превод статута на језик који је у службеној употреби, овјерен од стране судског тумача;
- 5) копију потврде о регистрацији страног друштва или одговарајући, на прописани начин, овјерени документ којим се потврђује правно ваљана регистрација друштва у матичној држави;
- 6) имена и адресе лица која су овлашћена да заступају друштво у односима са трећим лицима:
 - а) као орган друштва утврђен законом или као чланови таквог органа;
 - б) као стални представници друштва за пословање дијела друштва, као и овлашћења да та лица заступају друштво, појединачно или колективно;
- 7) имена и адресе једног или више лица са пребивалиштем у Републици овлашћених да заступају друштво у правним поступцима;
- 8) посљедњи биланс стања и биланс успјеха или сличне финансијске документе прописане законом земље у којој је друштво регистровано.

(4) Страна друштва која су основала свој дио на територији Републике достављају ЦРПС-а измјене података из става 3 овог члана, у року од 20 дана од дана извршених измјена и, поред тога, достављају на регистрацију и сљедеће:

- 1) обавјештење о ликвидацији друштва, именовану ликвидатора, податке о њима, отварању стечајног поступка или другим поступцима који се воде против друштва;
- 2) престанак обављања привредне дјелатности дијела друштва.

ДИО VIII - РЕГИСТРАЦИЈА

Опште одредбе

Члан 81

(1) Одредбама о регистрацији уређује се:

- 1) поступак по којем правна и физичка лица која обављају привредну дјелатност региструју потребне документе и податке утврђене овим законом;
- 2) поступак достављања документације потребне за регистрацију;
- 3) сврха и правни значај регистрације;
- 4) права и обавезе ЦРПС-а приликом регистрације.

(2) Сви облици обављања привредних дјелатности у Републици дужни су да се региструју у складу са одредбама овог закона.

Дефиниције

Члан 82

Поједини изрази, у смислу овог закона, имају сљедеће значење:

"централни регистар" је дио Привредног суда у Подгорици и једино је он надлежан да врши регистрацију у Републици;

"регистратор" је лице које управља ЦРПС-а у Подгорици;

"достављање података и документације" је чин физичког или електронског презентирања регистрационе пријаве или документа ЦРПС-а или овлашћеном лицу за посредовање у регистрацији, које ЦРПС-а региструје, у складу са овим законом;

"оснивачка документација" представља документацију потребну за оснивање неког од облика обављања привредне дјелатности утврђених овим законом;

"подносилац регистрационе пријаве" је физичко лице, правно лице или фирма, која ЦРПС-у доставља документа и податке потребна за његову регистрацију;

"овлашћено лице за посредовање у регистрацији" је суд, физичко лице, правно лице или фирма који су овлашћени за пријем документа или регистрационих пријава ради посредовања у регистрацији;

"регистрација" представља акт уношења података у званичну евиденцију ЦРПС-а;

"вријеме регистрације" је датум и час подношења регистрационе пријаве или документа ЦРПС-у или овлашћеном лицу за посредовање у регистрацији;

"обавјештење о наставку регистрације" је документ којим се продужава регистрација и који издаје ЦРПС. Захтјев за наставак регистрације подноси СРПС-у акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и командитно друштво, који садржи сљедеће податке: имена и адресе чланова менаџмента друштва у случају акционарског друштва и друштва са ограниченом одговорношћу, односно комплементара и командитора у случају командитног друштва;

"потврда о регистрацији" је документ који је овјерен печатом ЦРПС-а и служи као доказ да је друштво или предузетник регистрован;

"потврда о истеку регистрације" је документ који је овјерен печатом ЦРПС-а, којим се утврђује:

- а) да је регистрација друштва истекла или
- б) да у ЦРПС-а не постоји евиденција о неком друштву;

"извод" је документ који издаје ЦРПС-а којим се утврђује која су документа и подаци достављени ЦРПС-а од стране њиховог подносиоца.

Централни регистар Привредног суда

Члан 83

(1) ЦРПС-а налази се у Подгорици и једино он врши регистрацију утврђену овим законом.

(2) Други судови у Републици немају право да врше регистрацију. Регистратор може овластити други суд, односно овлашћена лица за посредовање у регистрацији да примају регистрационе пријаве и друге документе. Овлашћени суд или овлашћено лице за

посредовање у регистрацији дужни су да доставе примљену документацију ЦРПС у року од три радна дана.

(3) Регистратор издаје овлашћење за посредовање у регистрацији овлашћеном лицу, у складу са условима утврђеним посебним актом који доноси Министарство правде.

(4) Централни регистар је дио Привредног суда у Подгорици. Централни регистар је одвојен од Привредног суда за буџетске сврхе и сврхе прикупљања прихода, на начин утврђен овим законом.

(5) Подаци и документација достављена ЦРПС-а воде се у јединственој информационој бази података која је обезбијеђена на прописани начин.

(6) ЦРПС-а омогућава јавни увид у базу података, индекс и документацију. Подаци из базе података ЦРПС доступни су јавности најмање шест сати дневно сваког дана, осим суботе, недеље, државног празника или на дан на који Привредни суд не ради, у складу са законом.

(7) У вријеме предвиђено за јавни увид, свако лице може прегледати, преписивати или копирати извод из регистра и документацију достављену ЦРПС.

(8) У вријеме предвиђено за јавни увид ЦРПС дужан је да обезбједи присуство обучених лица за издавање извода, потврда о регистрацији и потврда о истеку регистрације. Ова лица врше пријем и прелиминарно индексирају оснивачку документацију и обавјештења о наставку регистрације, као и остала документа која се региструју по одредбама овог закона.

(9) У вријеме предвиђено за јавни увид врше се уплате таксе и издавање потврде о уплатама.

(10) ЦРПС-а омогућава јавности увид у податке из базе података ЦРПС-а, путем електронских средстава комуникације, укључујући и сопствену интернет презентацију.

Регистратор

Члан 84

(1) Регистратор ЦРПС-а је лице запослено у Привредном суду које може, али не мора, бити судија и које обавља дјелатност регистратора без овлашћења која има судија. Дужности регистратора су искључиво административне и његове радње се не сматрају радњама судије.

(2) Дужности регистратора су да врши надзор над регистрацијом облика обављања привредних дјелатности, издавањем потврда о регистрацији, потврда о истеку регистрације и извода из регистра. Регистратор је дужан да врати документа лицима чија је регистрација одбијена, ако су их доставила.

(3) Регистратора именује предсједник Привредног суда. Предсједник Привредног суда може именовати друго лице као привременог регистратора, на рок који није дужи од 90 дана укупно у току године.

(4) Регистратор може добити додатна задужења у вези са регистрацијом од стране предсједника Привредног суда.

(5) Регистратор се именује на период од пет година, са могућношћу само још једног реизбора.

(6) Регистратор обезбјеђује да ЦРПС-а одржава:

1) уредност абецедног индекса назива регистрованих правних лица;

2) датум регистрације сваког документа које достави неко правно лице и то за период који почиње са иницијалним достављањем оснивачке документације и траје 15 година након извршене ликвидације или другог начина престанка регистрованог правног лица.

(7) Регистратор одржава оригиналну, електронску или микрофилмску копију оснивачке документације и обавјештења о наставку регистрације сваког регистрованог субјекта, као и доказе о уплати такса за регистрацију.

(8) Уколико достављена оснивачка документација или обавјештење о наставку регистрације садржи све податке утврђене овим законом, регистратор, након уплате таксе, додјељује тим документима регистарски број, односно региструје то лице и доставља му регистарски број и потврду о уплати таксе.

(9) Регистратор није овлашћен да одбије достављена документа, регистрационе пријаве или обавјештења о наставку регистрације који садрже све потребне податке утврђене овим законом и прописима донијетим на основу њега, нити је овлашћен да испитује тачност података садржаних у документацији достављеној за регистрацију.

(10) Регистратор наплаћује таксу утврђену овим законом. Таксе не могу бити веће од административних трошкова регистрације. Таксе које су наплаћене остају на рачуну Привредног суда.

(11) Регистратор предузима све неопходне радње за несметано и правилно обављање функција ЦРПС-а утврђених овим законом.

Достављање података и документације

Члан 85

(1) Сваки члан менаџмента или власник правног лица, односно овлашћено лице може доставити оснивачку документацију или обавјештење о наставку регистрације ради њихове регистрације код ЦРПС-а.

(2) Искључиво овлашћена лица могу доставити документацију утврђену прописима ради регистрације.

(3) У случају стечаја, искључиво лица одређена законом којим се уређује стечај или од њих овлашћена лица могу доставити документацију која је утврђена прописом ради регистрације.

(4) Искључиво лица одређена другим законом за подношење документације за регистрацију могу доставити документацију утврђену тим прописима.

(5) Стечајни управници имају овлашћење да врше достављање докумената, у складу са овим законом.

(6) Ликвидатори акционарског друштва, друштва са ограниченом одговорношћу, командитног друштва и ортаклука овлашћени су да достављају документа за регистрацију, у складу са овим законом.

(7) Овлашћени службеници судова, пореских органа и других државних органа могу подносити захтјеве за увид у евиденцију у ЦРПС-а, у складу са овим законом, уколико је то дозвољено и другим прописима.

(8) Овлашћено лице за посредовање у регистрацији, овлашћени суд, након пријема документације, издају подносиоцу захтјева писани доказ у облику потврде, на којој је означено вријеме подношења документације и прилажу копију потврде документацији која се архивира.

Поступак и продужење регистрације

Члан 86

(1) Након достављања регистрационе пријаве или других докумената потребних за регистрацију овлашћеном лицу за посредовање у регистрацији или овлашћеном суду, подносиоцу захтјева се издаје потврда којом се доказује да су та документа достављена и вријеме достављања. Овлашћено лице за посредовање у регистрацији или овлашћени суд дужан је да достави та документа ЦРПС-у, у року од три дана.

(2) Регистратор је дужан да региструје сва достављена документа и податке, осим уколико постоји основ за одбијање регистрације: због очигледних пропуста да се доставе сви подаци у складу са овим законом, уколико је под истим називом регистрован неки други облик обављања привредне дјелатности, уколико се ради о очигледној повреди неког другог прописа или уколико документација није комплетна, односно није достављена у прописаној форми.

(3) Када постоје разлози за одбијање регистрације, одбијање регистрације се мора извршити у року од четири радна дана.

(4) Ако ЦРПС-а не одбије документацију у року од четири радна дана, друштво или предузетник се сматра уредно регистрованим, независно од тога да ли је издата потврда о регистрацији, а регистратор је дужан да унесе и објави податке на основу примљених докумената.

(5) Као датум регистрације сматра се датум достављања регистрационе пријаве и докумената ЦРПС-у овлашћеном лицу за посредовање у регистрацији или овлашћеном суду, уколико су документи евидентирани у регистру, осим у случајевима из става 3 овог члана.

(6) У случају акционарског друштва и друштва са ограниченом одговорношћу, својство правног лица се стиче са даном регистрације у ЦРПС-а.

(7) Издавањем потврде о регистрацији регистратор:

1) потврђује да привредна дјелатност има облик који је описан у оснивачкој документацији, уколико у вријеме достављања документације или накнадно нијесу утврђене неправилности везане за његово оснивање, односно постојање;

2) указује да се облик привредне дјелатности сматра регистрованим у Републици са подацима и информацијама који су достављени ЦРПС-а и који су доступни на увид јавности;

3) потврђује да је регистрацијом обавјештења о добровољној ликвидацији донијета одговарајућа одлука од стране овлашћених тијела и да је лице које се ликвидира добило сва потребна одобрења од пореских или других органа надлежних за јавне приходе да се ликвидира;

4) потврђује да је потврдом о регистрацији лице које је наведено у потврди прописно регистровано и да је уплаћена такса за годину у којој је потврда издата;

5) потврђује, издавањем извода из регистра, да су сви документи наведени у изводу достављени ЦРПС од стране тог лица до тог временског периода и да су имена чланова менаџмента наведена у изводу иста као и она наведена у оснивачкој документацији;

6) потврђује да је, у случају акционарског друштва, друштва с ограниченом одговорношћу, ортакског друштва, командитног друштва и предузетника који обавља дјелатност под именом друкчијим од његовог властитог, назив уписаног облика привредне дјелатности јединствен и да то лице има право приоритета на посједовање и коришћење тог назива у односу на сва остала нерегистрована или касније регистрована правна лица.

(8) Акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и командитно друштво региструју се на рок од годину дана од дана подношења оснивачке документације или обавјештења о наставку регистрације.

(9) Регистрација акционарског друштва, друштва са ограниченом одговорношћу и командитног друштва истиче у поноћ 365-ог дана од дана претходне регистрације.

(10) Регистратор доставља обавјештење о потреби продужења регистрације сваком регистрованом акционарском друштву, друштву са ограниченом одговорношћу и командитном друштву, 30 дана прије дана истека његове регистрације.

(11) Регистратор ће извршити брисање из регистра друштва које није продужило регистрацију за период дужи од 14 мјесеци од дана истека претходне регистрације и издати обавјештење о томе.

(12) Регистратор може продужити важење претходне регистрације за највише 30 дана, уколико акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и командитно друштво докажу постојање више силе.

Таксе и финансирање ЦРПС-а

Члан 87

(1) ЦРПС-а, у периоду од 15 мјесеци од пријема првог захтјева за регистрацију, припадају све уплаћене таксе ради финансирања његових дјелатности.

(2) ЦРПС-а ће користити ове приходе ради запошљавања и обуке службеника неопходних за обављање његових функција, куповину компјутерске опреме и програма за вођење Регистра и за остале потребе, а у циљу ефикасног обављања послова утврђених овим законом.

(3) Привредни суд врши ревизију рачуноводства Централног регистра сваких шест мјесеци у првих 18 мјесеци, у циљу обезбјеђења евидентирања и утрошка средстава која су уплаћена ЦРПС-а.

(4) На крају петнаестомјесечног периода, Министарство правде може расподијелити средства које оствари ЦРПС-а између Централног регистра и других дијелова Привредног суда, с тим да се ЦРПС-а не може подијелити мање од половине тих средстава.

(5) ЦРПС-а наплаћује сљедеће таксе:

1) за регистрацију акционарског друштва - 50 Еура;

2) за регистрацију предузетника, ортаклука, командитног друштва и друштва са ограниченом одговорношћу - 10 Еура;

3) за регистрацију обавјештења о наставку регистрације - 1 Еуро;

4) за регистрацију обавјештења о наставку регистрације кад је истекла претходна регистрација - 100 Еура;

5) за издавање овјерене копије потврде о регистрацији или потврде о непостојању у регистру - 5 Еура;

6) за достављање било којег другог документа, укључујући и захтјев за брисање из регистра - 5 Еура;

7) за објављивање података у "Службеном листу РЦГ" од стране регистратора у складу са овим законом - 5 Еура.

Одговорност

Члан 88

(1) ЦРПС-а обезбјеђује да су подаци садржани у његовом индексу и други подаци похрањени у базу података ЦРПС-а истовјетни овима који су му достављени за регистрацију и да се јавност може поуздати у њихову истовјетност. Регистрација на основу овог закона је само потврда да оснивачка документација или обавјештење о наставку регистрације, на основу којих је извршена регистрација, садрже податке утврђене овим законом. Регистрација није потврда истинитости података садржаних у оснивачкој документацији или обавјештењу о настанку регистрације. Лица која закључују правне послове са регистрованим субјектима сnose ризик утврђивања тачности података садржаних у регистру за њихове потребе.

(2) Уколико физичко или правно лице претрпи штету због непажње или других неправилности у раду ЦРПС, то физичко или правно лице има право на накнаду штете од стране Привредног суда и то оне која је одмах настала, али не и на накнаду штете која би се могла касније појавити.

ДИО

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Достављање лажних или преварних података

Члан 89

Свако лице које намјерно потпише или достави ЦРПС-у пријаву, докуменат, формулар, податак, односно другу информацију, било у писаној форми, електронски или на други начин, који су лажни или преварни казниће се за кривично дјело новчаном казном до 25.000 Еура или казном затвора до пет година.

Лажни или преварни финансијски извјештај

Члан 90

Свако лице које, у намјери да изврши превару, припреми или потпише лажни финансијски извјештај у друштву основаном у складу са овим законом казниће се за кривично дјело новчаном казном до 25.000 Еура или казном затвора до пет година.

Лажни или преварни извјештај процјењивача

Члан 91

Свако лице које припреми и потпише лажни извјештај процјењивача или неодговарајући утиче на припремање извјештаја процјењивача казниће се за кривично дјело новчаном казном до 15.000 Еура или казном затвора до три године.

Привредни преступи друштва или одговорног лица

Члан 92

(1) Друштво или други облик обављања привредне дјелатности казниће се новчаном казном до 50.000 Еура за привредне преступе наведене у ставу 3 овог члана.

(2) Свако лице у друштву или другом облику обављања привредне дјелатности, које је одговорно за преступе из става 3 овог члана, казниће се новчаном казном до 25.000 Еура.

(3) Друштво или други облик обављања привредне дјелатности врши привредни преступ ако:

1) обавља дјелатност без потребног одобрења за рад у складу са посебним прописима (члан 1 став 3);

2) у обављању дјелатности не користи назив друштва под којим је регистрован (члан 6 став 6, члан 12 став 1 тачка 1), члан 21 став 1 тачка 11), члан 70 став 1 тачка 5), члан 80 став 3 тачка 3));

3) члан или акционар злоупотреби друштво у намјери да постигне законом недозвољене циљеве, поступајући са имовином друштва као да је његова лична имовина, незаконито располаже имовином у намјери да себи или трећем лицу прибави противправну имовинску корист (члан 4);

4) обавља дјелатност без минималног основног капитала утврђеног законом (члан 17 тачка 7);

5) исплаћује дивиденде, расподјељује профит, врши повраћај капитала, издаје нове акције или удјеле противно овом закону, статуту, уговору о оснивању или другим оснивачким или регулаторним актима (члан 62);

6) у роковима утврђеним законом не изабере, односно именује обавезне органе, службенике или ревизора друштва (члан 34 и члан 73 став 3);

7) изврши или покуша да изврши недопуштени утицај на рад ревизора (члан 45 став 1);

8) члан одбора директора, члан друштва, руководилац, односно менаџер изврши повреду дужности предвиђене овим законом или закључи правни посао са друштвом без прибављања потребних сагласности или супротно поступку прописаном овим законом (члан 35 став 2 тачка 10), члан 44, члан 79 став 1);

9) да зајам неком лицу у сврху куповине акција друштва у супротности са овим законом (члан 60 став 9, члан 79 став 1);

10) учини јавни позив за упис и уплату акција у проспекту или другом јавном документу који садржи лажну изјаву, лажне податке или не садржи обавезне податке у складу са овим законом и не испуњава услове утврђене законом (члан 28 и члан 52 став 2);

11) у властито име купује акције ради контроле или у корист акционарско друштва и то не објави или пропусти да пренесе акције акционарском друштву за чији рачун их је стекло или врши контролу над акцијама (члан 60 став 4).

Прекршаји друштва или одговорног лица

Члан 93

(1) Друштво или други облик обављања привредне дјелатности казниће се новчаном казном до 15.000 Еура за прекршаје из става 3 овог члана.

(2) Свако лице у друштву или другом облику, које је одговорно за неки од прекршаја из става 3 овог члана, казниће се новчано до износа 5.000 Еура.

(3) Друштво или други облик врши прекршај ако:

1) не изврши прописно достављање писаног уговора о оснивању, статута или другог оснивачког акта утврђеног овим законом или уколико пропусти да унесе у те акте оне податке који су утврђени законом (чл. 14 и 71);

2) пропусти да благовремено достави за регистрацију информације утврђене овим законом или промјене података које је дужан доставити према овом закону (члан 6 став 6, чл. 12, 13, 21, 28, 70, 71, члан 80 став 3);

3) одбије да да информацију или одговор који је дужан дати на основу овог закона или статута, уговора о оснивању или другог оснивачког акта члану или акционару друштва или уколико доставља лажне информације или уколико их спречава да користе своје право да добију информацију или уколико не објави податке које је дужан објавити по закону, не изда обавјештења на начин утврђен законом или уколико да лажну изјаву или друго јавно обавјештење или проглас (чл. 32 и 71);

4) у случају неуспјеха уписа акција, друштво или оснивачи не изврше повраћај улога уписницима у року утврђеном законом (члан 20 став 6);

5) као оснивач, члан одбора директора или извршни функционер не сазове оснивачку скупштину, редовну скупштину или ванредну скупштину благовремено како је то утврђено законом или не сазива скупштину према поступку утврђеном за сазивање скупштине (члан 36);

6) пропусти да се организује и усагласи своје опште акте са одредбама овог закона у предвиђеном року, уколико није друкчије утврђено овим законом (члан 96 став 3).

Прекршаји предузетника

Члан 94

Сваки предузетник који обавља дјелатност под именом које је друкчије од његовог властитог и не региструје то име код ЦРПС-а казниће се за прекршај новчаном казном до 5.000 Еура (члан 5 став 4).

Пропуштање регистрације

Члан 95

(1) Лице које обавља привредну дјелатност дуже од 30 дана, а позива се на својство ограничене одговорности акционара, односно чланова акционарског друштва, друштва са ограниченом одговорношћу или командитног друштва, а није извршило њихову регистрацију у складу са овим законом казниће се за прекршај новчаном казном до 1.000 Еура.

(2) Акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и командитно друштво, који пропусте да продуже регистрацију код ЦРПС-а, казниће се новчаном казном до 1.000 Еура.

(3) Уколико командитно друштво не достави податке утврђене чланом 13 став 1 овог закона, сваки комплементар ће се казнити новчаном казном у износу до 1.000 Еура.

ДИО

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Прелазне одредбе

Члан 96

(1) Постојећа предузећа и други организациони облици који обављају привредну дјелатност, као и предузетници, на дан ступања на снагу овог закона, настављају са радом на начин и под условима који су важили у вријеме њихове регистрације.

(2) ЦРПС-а ће, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, поднијети Министарству правде предлог општег акта којим ће се прописати обрасци и упутство за рад Централног регистра.

(3) Министарство правде је дужно да, у року од 30 дана од дана добијања предлога, донесе акт из става 2 овог члана.

(4) Привредни суд ће, у року од 90 дана од дана доношења акта из става 2 овог члана, установити Централни регистар и ставити га у функцију, у складу са одредбама овог закона.

(5) Предузећа и други облици организовања, као и предузетници из става 1 овог члана, усагласиће своју регистрацију са одредбама овог закона у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона, уколико појединим одредбама овог закона није друкчије прописано.

(6) Постојећа акционарска друштва, односно дионичарска друштва, која су регистрована прије ступања на снагу овог закона, дужна су да, у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона, доставе биланс стања за посљедњи обрачунски период којим доказују да друштво има новчани или неновчани акционарски капитал у износу од најмање 25.000 Еура.

(7) Акционарска друштва, односно дионичарска друштва која не поступе по одредбама става 6 овог члана регистратор ће брисати из Регистра, након спроведеног поступка ликвидације.

(8) Министарство правде је, на основу овог закона, овлашћено на доношење и спровођење посебног правног акта којим се прописују упутства и обрасци за рад ЦРПС-а.

(9) Поступци регистрације започети прије и након ступања на снагу овог закона, а прије доношења акта из става 3 овог члана, наставиће се по постојећим прописима.

Престанак важења одређених закона

Члан 97

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о обављању дјелатности предузетника ("Службени лист РСГ" бр. 43/95 и 1/96), као и одредбе других закона и прописа које су у супротности са овим законом.

Ступање на снагу

Члан 98

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Републике Црне Горе".